

**Integraal accommodatiebeleid gemeente Heiloo
2012**

“Op weg naar een toekomstbestendig
voorzieningenniveau”

12 januari 2012

INLICHTINGEN BIJ	Carla Laan
SECTOR	Welzijn en Publiekszaken
AFDELING	Welzijn
TELEFOON	072 535 68 81

INHOUD

Samenvatting	5
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Gevolgd proces	6
2 Beleidsdoelstellingen	9
3 Afstemming vraag en aanbod in heiloo	11
3.1 Sociaal-culturele accommodaties	11
3.2 Culturele accommodaties	13
3.3 Binnensportaccommodaties	13
3.4 Buitensportaccommodaties	14
3.5 Peuterspeelzalen	15
4 Indirecte subsidies	17
5 Conclusies	20
6 Nieuw beleidskader en oplossingsrichtingen	21
Bijlage 1. beleid gemeente	25
Sociaal maatschappelijk beleid	25
Ruimtelijk-fysiek beleid	27
Financiële kaders	29
Bijlage 2. inventarisatie aanbod gemeentelijke gebouwen	31
overzicht gemeentelijke accommodaties	31
1. Sociaal-culturele voorzieningen	34
2. Culturele voorzieningen	36
3. Binnensportaccommodaties	39
4. Buitensportaccommodaties	40
5. Peuterspeelzalen	41
Bijlage 3. ontwikkelingen die de vraag beïnvloeden	43
Demografische gegevens	43
Regelgeving, beleidsontwikkelingen en landelijke trends	43
Maatschappelijke wensen	45
Relevante ontwikkelingen en omgevingsfactoren	46
Bijlage 4. indirecte subsidies	49
Sociaal-culturele, culturele, binnensportaccommodaties en peuterspeelzalen	50
Financieel rendement buitensportaccommodaties	54
Bijlage 5. huurprijs berekeningen	55

SAMENVATTING

De ontwikkelingen op gebied van de gemeentelijke accommodaties vragen om een duidelijk en integraal toepasbaar beleidskader.

Het huidige accommodatiebeleid biedt vooral richtlijnen hoe de accommodaties in stand moeten worden gehouden, maar niet zozeer waarom. Het “waarom” is echter van belang om antwoord te kunnen geven op de vraag welk voorzieningenniveau de gemeente Heiloo in stand wil houden en tegen welke kosten.

Uitgangspunt van het nieuwe accommodatiebeleid is:

Gemeentelijke accommodaties zijn geen doel op zich, maar ondersteunen een (vastgesteld) beleidsdoel.

In deze nota worden voorstellen gedaan om het huidige accommodatiebeleid te wijzigen. De nieuwe beleidskaders worden voor besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Ter onderbouwing voor deze voorstellen is het resultaat weergegeven van de onderzoeken naar het huidige aanbod van gemeentelijke accommodaties in relatie tot de (toekomstige) vraag. Tevens is het financiële rendement van de gemeentelijke accommodaties onderzocht. Deze analyse heeft tot een aantal conclusies geleid:

- Over het algemeen is het aanbod van gemeentelijke accommodaties in Heiloo te kwantificeren als ruim tot luxe (er is een theater) en te kwalificeren als goed onderhouden en voorzienend in de behoefte.
- Er zijn verschillen tussen de vraag en het huidige aanbod van gemeentelijke accommodaties.
- Er is geen uniforme huurprijsystematiek, waardoor huurprijzen sterk verschillen.
- Huurverhogingen zijn op korte termijn niet te realiseren op grond van de huidige huurcontracten.
- De huidige huurtarieven zijn niet kostendekkend.
- Door niet kostendekkende huren ontvangen huurders “subsidie in natura” (indirecte subsidie) zonder dat hiervoor beleidskaders aanwezig zijn.
- Bij de meeste accommodaties is de gemeente geen exploitant, waardoor uitbreiding van verhuur/bezettingsgraad niet leidt tot meeropbrengsten voor de gemeente.
- Er is sprake van lage bezetting van accommodaties.
- Er is sprake van een gering aantal bezoekers bij een aantal accommodaties.
- Een aantal accommodaties heeft de komende tien jaar hoge onderhoudskosten.

Mogelijke oplossingen zijn gericht op het verbeteren van de bezetting van accommodaties door multifunctioneel gebruik en afstoten van overcapaciteit van accommodaties. Dit leidt tot kostenverlagingen bij de gemeente en meer inkomsten bij de exploitanten.

Door toepassen van uniforme kostprijsdekkende huren voor alle accommodaties worden er geen indirecte subsidies, maar alleen nog *directe* subsidies verstrekt voor activiteiten op basis van vastgestelde beleidsdoelen.

1 INLEIDING

De gemeente Heiloo heeft bijna 30 gemeentelijke accommodaties die een functie hebben voor diverse verenigingen op het gebied van sport en welzijn. De vraag naar functies en voorzieningen verandert en de beschikbare middelen vanuit de gemeente nemen af.

De gemeente Heiloo moet bepalen welk voorzieningenprogramma zij in stand wil houden of realiseren en tegen welke prijs. In deze nota wordt de eerste stap gezet om te komen tot een toekomstbestendig gemeentelijk voorzieningenniveau. Daarvoor zijn de volgende zaken in beeld gebracht:

1. De gemeentelijke beleidsdoelstellingen die bepalend zijn voor het accommodatiebeleid; (wat willen we bereiken met de accommodaties).
2. Het huidige aanbod van gemeentelijke accommodaties in relatie tot de (toekomstige) vraag (benodigde capaciteit en kwaliteit).
3. Het financiële rendement van de gemeentelijke accommodaties (tegen welke prijs).

Op grond van deze analyses zijn vraagstukken en oplossingsrichtingen geformuleerd. Deze vormen de basis voor een nieuw accommodatiebeleid. Dit beleid geeft richting aan de keuzes die moeten worden gemaakt. De buitensportaccommodaties worden in deze nota wel meegenomen in de analyse, maar de oplossingsrichtingen en het beleidskader worden in een separaat advies uitgewerkt. De onderwijsaccommodaties en de monumenten komen in separate nota's aan de orde.

1.1 Aanleiding

Op dit moment zijn er veel ontwikkelingen op het gebied van de gemeentelijke accommodaties. Dit betreft met name de bezuinigingsopdracht van het college voor meer marktconforme huurinkomsten en vermindering van de indirecte subsidies. Vanuit de gebruikers zijn er verzoeken tot investeringen in accommodaties (o.a. muziekschool). Om niet ad hoc op al deze ontwikkelingen te reageren is een beleidskader nodig.

Het huidige accommodatiebeleid biedt een beperkt beleidskader. Het zijn vooral richtlijnen 'hoe' de huidige accommodaties in stand moeten worden gehouden, maar niet zozeer 'waarom'. Het waarom van de gemeentelijke accommodaties is echter wel van fundamenteel belang om antwoord te kunnen geven op de vraag welk voorzieningenniveau de gemeente Heiloo in stand wil houden en tegen welke kosten.

In deze nota heeft het nieuwe accommodatiebeleid als uitgangspunt gekregen: 'Gemeentelijke accommodaties zijn geen doel op zich, maar ondersteunen een (vastgesteld) beleidsdoel'. Hiervoor is een 'integrale' aanpak van het accommodatiebeleid nodig.

1.2 Gevolgd proces

In het derde kwartaal van 2011 zijn de gemeentelijke accommodaties geïnventariseerd. Hierbij zijn gegevens verzameld over de technische staat van de gebouwen, de juridische, financiële- en bezettingsgegevens. Alle huurders van de huidige accommodaties hebben via een enquête hun gegevens over de door hun gebruikte accommodatie gegeven. (zie bijlage 6 vragenlijst).

Tevens zijn de gemeentelijke beleidsdoelstellingen bestudeerd die zijn neergelegd in de verschillende beleidsnota's van de betrokken afdelingen.

De laatste ontwikkelingen op accommodatiegebied zijn zoveel mogelijk in de nota meegenomen. Dit betreft bijvoorbeeld de ontwikkelingen rond zalencentrum Het Open Huis en Het Trefpunt.

Hospitality Consultants is een extern bureau dat door de gemeente is ingehuurd. Dit bureau heeft de verzamelde gegevens over bezetting, functionaliteit en technische staat van de accommodaties beoordeeld en getoetst aan kengetallen op het gebied van voorzieningen. Per voorzieningensoort is dit vertaald naar een (theoretische) ruimtebehoefte.

Vervolgens is deze behoefte vergeleken met het huidige aanbod aan voorzieningen en is het verschil in kaart gebracht. Op basis hiervan is een aantal mogelijke oplossingsrichtingen verkend.

2 BELEIDSDOELSTELLINGEN

De doelstellingen voor het accommodatiebeleid zijn verzameld vanuit:

1. het sociaal maatschappelijke beleid
2. het ruimtelijk fysieke beleid
3. de financiële kaders

De eerste twee beleidsterreinen zijn sterk met elkaar verweven.

De bezuinigingen (punt 3) die de komende jaren gerealiseerd moeten worden, vormen een ander belangrijk beleidskader voor het accommodatiebeleid.

Bestudering van deze drie beleidskaders (zie bijlage 1) levert richtlijnen op voor het accommodatiebeleid.

1. Richtlijnen sociaal maatschappelijk gebied.

In de nota's jeugdbeleid, ouderenbeleid, Wmo-beleid, de strategische visie en het collegeprogramma zijn de volgende richtlijnen leidraad:

- Zorg voor voldoende ontmoetingsmogelijkheden voor jong en oud
- Zorg voor goed vrijwilligersklimaat
- Vergroot mogelijkheden om zolang mogelijk zelfstandig te kunnen functioneren
- Behoud het huidige voorzieningenniveau
- Verminder indirecte subsidies en verander subsidiëren van accommodaties naar subsidiëren van activiteiten

2. In het ruimtelijk fysieke beleid zijn de volgende middelen benoemd om de aangegeven richtlijnen te bereiken:

- woonservicezone's: worden in de visie Wonen, Welzijn en Zorg genoemd als middel om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen en ontmoetingsmogelijkheden te creëren.
- in stand houden huidige monumenten: in de nota monumentenbeleid is dit vastgelegd.
- de gemeente accommodeert peuterspeelzalen nu en in de toekomst in de nota peuterspeelzalenbeleid 2008 t/m 2012.
- de gemeente is verantwoordelijk voor groot onderhoud en vervanging van de sportvelden van de voetbal, hockey, atletiek en honkbalverenigingen: is in de buitensportnota bepaald.

3. Financiële kaders

Het college heeft in de bezuinigingsnota 2012-2014 ter invulling van de bezuinigingen binnen de kaders van de raad de volgende voorstellen geformuleerd:

omschrijving	totaal	2012	2013	2014
onderhoud sportvelden versoberen	€ 70.000,-	€ 23.000,-	€ 23.000,-	€ 24.000,-
Open Huis, sporthal e.d. meer verhuur realiseren	€ 50.000,-	€ 17.000,-	€ 17.000,-	€ 16.000,-
zwembad				€ 247.000,-

subsidies algemeen	€ 141.000,-	€ 47.000,-	€ 47.000,-	€ 47.000,-
indirecte subsidies: meer marktconforme* ¹ huur voor accommodaties	€ 75.000,-	€ 25.000,-	€ 25.000,-	€ 25.000,-

Volgens de financiële kaders moeten de inkomsten van de accommodaties worden verhoogd door:

- Meer verhuur realiseren. Bij de accommodaties waar de gemeente geen exploitant is leidt meer verhuur niet tot meer inkomsten voor de gemeente.
- Meer marktconforme huurprijzen vragen. Op korte termijn is dit juridisch gezien niet mogelijk (eenzijdig huurcontracten veranderen/huurprijzen verhogen is niet mogelijk, aflopen huidige huurcontracten moet worden afgewacht).

Beleidsdoelen huidige gemeentelijke accommodaties :

- A. De sociaal-culturele accommodaties (Trefpunt, Open Huis, Brunogebouw, wijkgebouwen) dragen bij aan het realiseren van de vastgestelde beleidsdoelen (ontmoetingsmogelijkheden jong en oud, ouderen zolang mogelijk zelfstandig laten wonen). Wat de rol van de gemeente daarbij is (subsidiëren of ook faciliteren) staat niet omschreven.
- B. Voor de meeste culturele accommodaties in Heiloo is geen beleidskader vastgesteld.
- C. De gymzalen en sporthal vervullen een taak in het voorzien in de huisvesting van bewegingsonderwijs voor het basisonderwijs. Een beleidskader voor het voorzien in de huisvesting van binnensportverenigingen ontbreekt.
- D. Voor de buitensportaccommodaties is een aparte nota buitensportaccommodaties opgesteld. Daarin staat omschreven welke sporten voor subsidiëring en huisvesting in aanmerking komen.
- E. De gemeente accommodeert de huidige peuterspeelzalen en draagt de verantwoordelijkheid voor geschikte accommodaties in de toekomst door deze te accommoderen of te faciliteren.

¹ * marktconforme huur: term die in het bezuinigingsvoorstel van het college wordt gebruikt, maar voor maatschappelijke panden niet van toepassing is. Voor maatschappelijke panden is er namelijk geen "markt" zoals voor commerciële panden. Maatschappelijke accommodaties worden beschouwd als incurante panden. Op blz. 17 wordt dit verder toegelicht.

3 AFSTEMMING VRAAG EN AANBOD IN HEILOO

Het huidige aanbod van gemeentelijke accommodaties is in beeld gebracht voor wat betreft bezetting, functionaliteit enzovoort (zie bijlage 2). Dit aanbod is vergeleken met de geraamde behoefte aan voorzieningen. De behoeftenramingen (bron Hospitality Consultants) zijn gebaseerd op kengetallen, demografische omgevingsfactoren en andere relevante ontwikkelingen (zie bijlage 3). De conclusies vindt u in de paragrafen hieronder, waarbij de gemeentelijke accommodaties op basis van hun functie door Hospitality Consultants zijn ingedeeld in de volgende 5 groepen:

1. **Sociaal-culturele accommodaties**

De belangrijkste functie van de accommodaties is ontmoeten. De gemeente Heiloo beschikt over 5 sociaal-culturele accommodaties: het Brunogebouw, wijkgebouw Ypsalon, wijkgebouw Oosthonk, Het Open Huis en Het Trefpunt.

2. **Culturele accommodaties**

Deze accommodaties hebben een functie op het gebied van (podium)kunst, film, cultuur (behoud) en media en letteren. De gemeente Heiloo beschikt over 6 culturele accommodaties: de bibliotheek, de muziekschool, theater de Beun, De Hofdijk (verenigingsgebouw, woning en huisvesting bedrijven), het Bergeongebouw (Oud Heiloo) en de huisvesting van de Decorbouwers.

3. **Binnensportaccommodaties**

Deze accommodaties voorzien in de huisvesting van het bewegingsonderwijs en binnensportverenigingen. Heiloo heeft 3 gymzalen en een sporthal in eigendom en huurt een gymzaal van de GGZ.

4. **Buitensport**

Deze accommodaties voorzien in de behoefte aan sportvelden voor voetbal, hockey, atletiek en honk- en softbal.

5. **Peuterspeelzalen**

Deze accommodaties voorzien in de behoefte aan peuterspeelzalen.

3.1 Sociaal-culturele accommodaties

Aanbod

De 5 sociaal-culturele voorzieningen liggen verspreid over de gemeente. De wijkgebouwen vervullen een functie voor de omliggende wijk, de overige voorzieningen voor de hele gemeente. Het beheer van de gebouwen (verhuur aan de gebruikers en klein onderhoud) wordt door zelfstandige stichtingen gedaan. Het groot onderhoud van de panden wordt door de gemeente gedaan met uitzondering van Het Trefpunt (Kennemer Wonen) en wijkgebouw Het Oosthonk (Stichting wijkgebouw Oosthonk). Nadat De Loet en Overkerck zijn verbouwd, kunnen deze een rol spelen in het faciliteren van activiteiten voor ouderen. Deze accommodaties zijn geen gemeentelijk eigendom.

Het Brunogebouw is in beheer bij de Stichting Jeugd en Jongeren Heiloo en huisvest activiteiten voor jeugd en jongeren. Het gebouw heeft jaarlijks 350 vaste bezoekers en in totaal rond de 6.000 bezoekers. Het heeft een hoge bezetting in weekend en avonden, daarbuiten een lage bezetting.

Wijkgebouw Ypsalon is in pandig bij twee scholen, heeft een hoge bezettingsgraad, bezoekersaantallen zijn niet bekend. Een deel wordt vast verhuurd aan de na-schoolse opvang.

Wijkgebouw Oosthonk heeft een wisselende bezetting, bezoekersaantallen zijn niet bekend.

Het Open Huis: De bezettingsgraad van het Open Huis ligt in het seizoen 2011/2012 rond de 50% en is alleen in de ochtend en avond geopend. De Stichting Open Huis heeft de huur van het Open Huis per 1 september 2012 opgezegd bij de gemeente, vanwege een structureel exploitatietekort door de lage bezetting. De huurders van het Open Huis verhuizen onder andere naar Het Trefpunt en zaalruimte Ter Coulsterkerk

Het Trefpunt: Het Trefpunt wordt van maandag tot en met vrijdag voornamelijk overdag gebruikt door de ouderenbonden en SWH. In 2010 lag de bezetting gemiddeld rond de 50%. In de wintermaanden rond de 70% en in de zomermaanden rond de 10%. Doordat de geluidsisolatie in Het Trefpunt niet aan de hoge normen voldoet vinden "geluidsactiviteiten" op andere locaties plaats. De gemeente heeft het Trefpunt aan Kennemer Wonen in beheer gegeven. Kennemer Wonen verhuurt het Trefpunt aan de Stichting Trefpunt. In 2011 is een rapport verschenen van een onafhankelijke commissie van goede diensten. Deze commissie heeft op verzoek van de gemeente onderzocht welke maatregelen genomen kunnen worden om het welzijns- en ouderenwerk toekomstgericht in te richten met een daarbij passende accommodatie beheersvorm. In het rapport wordt de aanbeveling gedaan de welzijnsactiviteiten te centreren in het Open Huis met een nieuwe beheersvorm en het Trefpunt af te stoten.

Vraag / Behoeft

huidige vraag

Naast de gemeentelijke voorzieningen vindt er ook ontmoeting plaats in kantines van sportverenigingen, de kerk, horeca enz. Er is geen inzicht in de omvang van deze capaciteit. Op grond van de bezetting van de huidige gemeentelijke sociaal-culturele accommodaties is het moeilijk in te schatten wat de huidige behoefte is. Er zijn wel landelijke kengetallen bekend. Landelijk wordt een aanbod van 0,05-0,12 m² NVO (netto vloeroppervlak) per inwoner als "gangbaar" gezien. Het aanbod aan gemeentelijke sociaal-culturele accommodaties bedraagt in Heiloo ongeveer 0,09 m² NVO per inwoner.

toekomst

De verwachting is dat meer mensen gebruik gaan maken van algemene voorzieningen en gemeenten steeds meer zullen inzetten op het bieden van collectieve, gemeentelijke voorzieningen in plaats van voorzieningen/hulp op maat. De rol van de gemeente daarin bestaat vooral uit het verstrekken van subsidies. Beleidsmatig is dit ook onderbouwd (nota ouderenbeleid, WMO beleid, visie WWZ). De veranderende samenstelling van de bevolking in Heiloo (toename aantal ouderen, afname aantal jeugdigen) heeft ook invloed op de vraag.

Afstemming vraag en aanbod

De lage bezettingsgraad van Open Huis en Trefpunt geeft aan dat het huidige aanbod aan ontmoetingsruimte voor ouderen op dit moment meer dan voldoende is in Heiloo. Het Open Huis komt per 1 september 2012 leeg te staan. Het Brunogebouw heeft een redelijke bezetting. Er wordt groei verwacht van de behoefte aan algemene voorzieningen door ouderen. Het aantal jongeren zal licht dalen.

Conclusie/advies:

Verbeteren van de bezetting van deze accommodaties is mogelijk gezien de huidige overcapaciteit van deze accommodaties. Op termijn zal een groei van de behoefte aan ontmoetingsruimten voor ouderen door samenwerking met zorginstellingen en flexibel gebruik van huidige accommodaties voor jeugd en jongeren kunnen worden opgevangen.

3.2 Culturele accommodaties

Aanbod

De 6 culturele accommodaties vervullen een functie voor de hele gemeente. Ze zijn in eigendom en onderhoud bij de gemeente met uitzondering van de accommodatie van de Decorbouwers, die huurt de gemeente van de GGZ. De huidige huisvesting van de Decorbouwers is van tijdelijke aard en relatief duur. Het dagelijks beheer van de gebouwen is in handen van de hoofdgebruikers. De bibliotheek en het theater bereiken respectievelijk 33% en 26% van de bevolking van Heiloo, wat een zeer goed bereik is. De overige voorzieningen hebben een bereik onder een klein deel van de Heilooer bevolking. In de Hofdijk zijn naast verenigingen (de Hobbyfarm, Tintoretto en de balletschool) ook twee commerciële bedrijven gevestigd en een woning. De Stichting Gered Gereedschap is onderhuurder van de Hobbyfarm.

Behoefte/toekomstige vraag

De behoefte aan culturele voorzieningen is sterk afhankelijk van het aantal inwoners en de soort activiteiten die door inwoners wordt beoefend. Het aanbod scheidt zijn eigen vraag.

De bibliotheek heeft nu ruimte over die zij onderverhuurt. De tendens is dat de ruimtebehoefte van bibliotheken daalt door digitalisering.

Door een aantal huurders zijn huisvestingsverzoeken aan de gemeente gericht:

De muziekschool wil graag nieuwbouw, omdat het oude gebouw niet meer aan hun eisen voldoet.

De Historische Vereniging Oud Heiloo wil graag een pand met meer uitstraling.

Stichting Gered Gereedschap heeft een verzoek gericht aan de gemeente voor nieuwe ruimere huisvesting.

Afstemming vraag/ aanbod

Alle 'basisvoorzieningen' zijn in Heiloo aanwezig, zoals oefenruimten, bibliotheek en cultuureducatie. Het theater wordt gekwalificeerd als een 'luke voorziening'; niet elke gemeente van deze omvang beschikt over een dergelijke voorziening. Vraag en aanbod sluiten niet geheel op elkaar aan voor wat de kwaliteit van het gebouw betreft (muziekschool), een aantal accommodaties heeft een laag bereik (Bergeon, Hofdijk) en op termijn mogelijk een ruimteoverschot (bibliotheek).

Conclusies/advies:

Heiloo beschikt over een ruim aanbod aan culturele voorzieningen. Samenvoegen van activiteiten en multifunctioneel gebruik van deze accommodaties verhoogt de bezettingsgraad en biedt kansen aan beheerders en gebruikers van deze accommodaties.

Uit de nota kunst en cultuur moet blijken welke activiteiten gesubsidieerd worden en in hoeverre de gemeente een taak heeft in de huisvesting van deze activiteiten.

3.3 Binnensportaccommodaties

Aanbod

De 3 gymzalen in eigendom van de gemeente zijn primair bedoeld voor bewegingsonderwijs, maar worden ook gebruikt door verenigingen. Een gymzaal wordt door de gemeente van de GGZ gehuurd voor het bewegingsonderwijs van de basisscholen in Ypestein.

De sporthal wordt merendeels gebruikt door verenigingen, maar ook door het basis- en voortgezet onderwijs. De sporthal is onderdeel van Sportcentrum Het Vennewater, waarin ook een

fitnesscentrum, fysiotherapie en een sportcafé zijn gevestigd. In 2011 is gestart met onbemande verhuur op zondag en verlaging van het verhuurtarief ter verbetering van de exploitatie van de sporthal. Afgezet tegen de normbezettingen is de sporthal goed bezet, de gymzalen scoren beduidend slechter. De gymzalen zijn overdag volledig bezet, maar 's avonds niet omdat de gymzalen minder geschikt zijn voor verenigingssport qua afmeting en inrichting.

Vraag/ontwikkeling

Het aantal leerlingen in het basisonderwijs bepaalt de vraag naar gymzalen. Gezien de demografische ontwikkelingen is de verwachting dat dit de komende jaren stabiel blijft en dan licht afneemt. De gemeente Heiloo faciliteert het bewegingsonderwijs ruimer dan de wettelijke norm. Zij faciliteert op basis van het aantal groepen en niet op basis van het aantal leerlingen (wettelijke norm).

Landelijk is er een afname van het aantal mensen dat in verenigingsverband sport door de opkomst van individuele sporten. In Heiloo is de deelname echter hoog en zijn er nog geen signalen dat hier op korte termijn veranderingen in optreden. Voor verenigingssport bestaat alleen in de avonduren een tekort aan ruimte, omdat dan vooral verenigingen gebruik willen maken van de sporthal en in mindere mate van de gymzalen.

afstemming vraag/aanbod

Op basis van de normbehoefte aan uren bewegingsonderwijs (aantal leerlingen) zijn 4 sportaccommodaties voldoende (3 gemeentelijke gymzalen en de sporthal). De sporthal heeft overdag voldoende ruimte om extra uren van de basisscholen te huisvesten.

De verenigingen hebben in de avonduren een grotere behoefte aan sporthalruimte dan momenteel beschikbaar is.

Conclusies/advies:

Op basis van de wettelijke norm is er voldoende ruimte voor bewegingsonderwijs in de eigen 3 gymzalen en sporthal en is extra inhuur van de GGZ gymzaal niet nodig. Afstoten van de GGZ gymzaal is mogelijk, maar de consequentie is dat leerlingen vanuit de wijk Ypestein naar de sporthal moeten fietsen. De haalbaarheid moet nog nader worden onderzocht.

Voor wat betreft de verenigingssport bestaat het tekort aan zaaluren alleen in de avonduren. Op grond van deze behoefte is een tweede sporthal in de gemeente Heiloo financieel niet haalbaar. Zeker niet gezien het exploitatietekort van de huidige zeer goed bezette sporthal. Opvangen van de piekbelasting in de avonduren gebeurt nu buiten de gemeente. De capaciteit verenigingssport en sporthal behoeft geen aanpassingen.

3.4 Buitensportaccommodaties

Aanbod

In Heiloo zijn twee sportparken waarop 6 buitensportverenigingen zijn gehuisvest. Dit betreft de twee voetbalverenigingen Foresters en HSV, hockeyvereniging de Terriers, atletiekvereniging Trias, honk- en softbalvereniging De Double Stars en fietscrossclub de Boscrossers. De 15 sportvelden van deze verenigingen zijn in eigendom en onderhoud bij de gemeente. De fietscrossbaan van de Boscrossers is ook in eigendom van gemeente, maar wordt door de Boscrossers zelf onderhouden. De kantines en kleedkamers zijn in eigendom van de verenigingen. In deze nota worden de tennisvelden van tennisvereniging Heiloo United buiten beschouwing gelaten. De velden zijn wel in eigendom van de gemeente, maar vervanging en onderhoud van

deze velden zijn geheel voor rekening van de club. Daarnaast is er nog een scoutinggebouw in het centrum van Heiloo. De scoutingvereniging heeft een clubhuis en grote buitenruimte in het centrum van Heiloo. Zowel clubhuis als buitenruimte zijn in eigendom van de gemeente.

Vraag

In totaal is ongeveer 20% van de inwoners van Heiloo lid van deze 6 verenigingen, dat zijn ongeveer 4500 leden. Alle verenigingen hebben de beschikking over het aantal velden waar ze - conform het aantal en soort teams dat ze hebben - behoefte aan hebben. Er is geen grote over- of ondercapaciteit. Hoe de bezetting van de sportaccommodaties is en op welke tijden hier gebruik van wordt gemaakt, is niet bekend. De honk- en softbalvereniging heeft een verzoek voor een nieuwer en groter veld ingediend wegens promotie van het eerste team, maar dit verzoek is afgewezen door het college in 2011. De redenen voor afwijzing zijn financieel van aard gecombineerd met het geringe aantal leden waarvoor de investering werd gevraagd.

De scouting heeft ongeveer 100 leden. Het scouting gebouw wordt alleen op vrijdag en in het weekend gebruikt.

Afstemming vraag/aanbod

Bij de buitensportaccommodaties zijn vraag en aanbod in grote lijnen in balans. Op onderdelen kunnen velden intensiever gebruikt worden (honkbal en voetbal). Bij de hockey is sprake van piekbelasting. Door een verwachte daling van het aantal jeugdigen zal deze piekbelasting afnemen. De buitensportnota geeft een duidelijk beleidskader voor de buitensportaccommodaties. Het scoutinggebouw van Scouting Rurik kent een zeer lage bezetting en een laag bereik bij de bevolking in Heiloo.

Conclusies/advies:

Vraag en aanbod zijn in grote lijnen met elkaar in balans. Het scoutinggebouw kent een zeer lage bezetting en is een aandachtspunt dat nader onderzocht moet worden.

3.5 Peuterspeelzalen

Aanbod

De gemeente Heiloo beschikt over 2 peuterspeelzalen. Beide peuterspeelzalen liggen dicht bij elkaar in het centrum en de huidige bezetting is 60 %.

Vraag en ontwikkeling

Van de 2-3 jarigen maakt 30% gebruik van de huidige 2 gemeentelijke peuterspeelzalen. Er is een wachtlijst van 40 kinderen. De vraag naar peuterspeelzalen is de afgelopen jaren afgenomen door opkomst van de kinderdagverblijven. Door de laatste wettelijke wijzigingen wordt kinderopvang financieel minder aantrekkelijk waardoor de vraag misschien weer toeneemt. De samenwerking/samenvoeging van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk kan ook invloed hebben op het gebruik.

Afstemming vraag/aanbod

De vraag naar peuterspeelzalen is groter dan het aanbod. Er is voldoende ruimte in de huidige peuterspeelzalen om extra aanbod te kunnen opvangen.

Conclusie/advies : Er is een lage bezetting van de huidige peuterspeelzalen. De beperking om de bezetting van de peuterspeelzalen te verhogen ligt niet in ruimtelijke zin, maar in financiële zin. Het huidige peuterspeelzalenbeleid leidt tot inefficiënt gebruik van de huidige peuterspeelzalen. Verbeteren van de bezetting van peuterspeelzalen wordt meegenomen in het integraal huisvestingplan onderwijs en in de discussie hoe we de peuterspeelzalen toekomstbestendig kunnen maken.

4 INDIRECTE SUBSIDIES

Bezuinigingen

De gemeente Heiloo moet de komende jaren structureel bezuinigingen tot minstens € 3.400.000,- in 2014.

Op 7 februari 2011 is in de raad een motie aangenomen, waarin richting is gegeven aan de bezuinigingen die het college in dit kader moet realiseren. Daarin wordt specifiek aangegeven dat de indirecte subsidies moeten worden verminderd. Het college heeft ter invulling van deze bezuiniging in de bezuinigingsnota 2012-2014 aangegeven in totaal € 75.000,- te willen bezuinigen op indirecte subsidies door meer marktconforme huur voor accommodaties te vragen.

Indirecte subsidie

Van indirecte subsidie is sprake, wanneer een accommodatie onder de kostprijs wordt verhuurd. De kosten en huuropbrengsten van 2010 van de gemeentelijke accommodaties zijn in beeld gebracht (bijlage 4). Daaruit blijkt dat de meeste gemeentelijke gebouwen en alle sportvelden worden verhuurd onder de kostprijs. Er is dus sprake van indirecte subsidies, die minimaal de omvang hebben van de exploitatietekorten. In 2010 bedroeg het totale exploitatietekort € 801.445,- (zie tabel onderaan). De werkelijke indirecte subsidies zijn nog hoger, omdat niet alle kosten van alle accommodaties bekend zijn (kapitaalslasten en personeelskosten).

Een andere wijze om de hoogte van de indirecte subsidie te berekenen is het vaststellen van een marktconforme huurprijs per accommodatie en deze prijs te vergelijken met de werkelijke huurprijs. Het verschil is dan de indirecte subsidie. Dit is echter voor maatschappelijk accommodaties heel lastig omdat daar geen echte "markt" voor is. Maatschappelijke accommodaties worden beschouwd als incurante panden. Voor dergelijke panden is de WOZ waarde daarom ook gebaseerd op de vervangingswaarde. Op basis van deze WOZ waarde is per pand wel een uniforme, meer kostprijsdekkende huurprijs vast te stellen.

Exploitatieresultaten

Van alle gemeentelijke accommodaties zijn de exploitatieresultaten in beeld gebracht op grond van de (huur)opbrengsten en de kosten (bijlage 4). Daaruit blijkt het volgende:

Gemeentelijke gebouwen

- De huuropbrengsten van de gemeentelijke gebouwen zijn *niet kostendekkend* met uitzondering van de aula Westerweg en het Oosthok. De exploitatietekorten bedragen

<i>Gemeentelijke gebouwen</i>	<i>huuropbrengsten</i>	<i>kosten incl. MOP*</i>	<i>kosten gemeente personeel</i>	<i>saldo</i>
welzijn	€198.370,-	€ 492.965,-	€ 91.064,-	- € 385.659,-
sporthal	€126.915,-	€196.445,-	€ 155.206,-	- € 224.736,-
overig	€ 43.167,-	€ 74.970,-	niet bekend	- € 31.803,-
gymzalen(incl.GGZ)	€ 27.150,-	€186.407,-	niet bekend	- € 159.257,-
totaal				- € 801.445,-

*MOP=Meerjaren Onderhouds Plan

- De jaarlijkse huuropbrengsten per accommodatie lopen uiteen van € 0,- tot € 126.000,-
- De jaarlijkse kosten variëren van € 0,- tot € 196.000,-.

- De huurprijzen van de gemeentelijke accommodaties variëren van € 0,- tot 130,- per m2 en zijn niet volgens een uniforme transparante systematiek vastgesteld.
- Bij een aantal accommodaties worden geen kapitaalslasten berekend. Dit leidt tot relatief lage kosten.
- Daar waar de exploitatie van gebouwen via stichtingen is geregeld, levert verhoging van de bezettingsgraad geen extra inkomsten op voor de gemeente.
- De sporthal heeft een hoge bezettingsgraad, de mogelijkheid de inkomsten te verhogen door meer verhuur is beperkt. Kostenverlaging is de enige mogelijkheid om de exploitatie te verbeteren. Een voorbeeld hiervan is onbemande verhuur.

Conclusie : doordat accommodaties onder de kostprijs worden verhuurd, wordt huurders in feite subsidie in natura verstrekt (ook wel indirecte subsidie genoemd) waarvoor geen eenduidig beleidskader is vastgesteld.

Groot Onderhoud gebouwen

Veel gemeentelijke accommodaties zijn 30 jaar of ouder. Dit zal de komende jaren gaan leiden tot hoge onderhoudskosten. Dit blijkt uit het MOP(meerjaren onderhoudsplan) en het meerjaren investeringsplan. Er zijn de komende vier jaar vooral hoge kosten voor De Hofdijk, het Open Huis, het Bruno gebouw, het Scoutinggebouw, de Beun, de Bergeonstraat (Oud Heiloo) en de gymzalen. Na 2016 zijn de kosten hoog voor Sportcentrum Het Vennewater (€ 500.000,- in 2020).

Buitensportaccommodaties(sportvelden)

De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van de sportvelden van de voetbalverenigingen, de hockeyverenigingen en de honk- en softbalvereniging (zie buitensportnota 2009). Dit is ook opgenomen in de huurcontracten met deze sportverenigingen. De verenigingen betalen een huurbedrag per veld per jaar. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

De inkomsten voor de sportvelden bedroegen in 2010 ongeveer € 28.500,- en de uitgaven bijna € 400.000,-. Dit betekent dat € 371.500,- in 2010 werd toegelegd op het onderhoud van de sportvelden. In deze nota worden de sportvelden verder buiten beschouwing gelaten. Deze komen aan de orde in een separaat collegeadvies "Bezuinigingen Buitensportaccommodaties".

Voorwaarden opheffen indirecte subsidies

Voordat indirecte subsidies kunnen worden omgezet in directe subsidies moeten een aantal stappen worden genomen. De eerste stap is dat voor alle accommodaties een *uniforme kostprijsdekkende huurprijs* in rekening wordt gebracht. Dit zal voor een aantal huurders leiden tot een forse verhoging van de huurprijs die niet (geheel) door hen is op te brengen. Daarom is het *verhogen van het subsidieplafond* een tweede stap die gelijktijdig moet worden genomen met het invoeren van de nieuwe huurprijzen. Bij de overgang van input naar outputsubsidies wordt deze huur onderdeel van de kostprijs van de activiteit, waarvoor de huurder subsidie aanvraagt.

Beide stappen vergen echter veel tijd, omdat rekening moet worden gehouden met de volgende zaken:

1. Voor het invoeren van kostprijsdekkende huurprijzen:

- *vaststellen nieuwe huursystematiek door de raad*

- *sluiten nieuwe huurcontracten met de huurders*: juridisch gezien is het niet mogelijk *eenzijdig* de huurprijzen meer dan indexmatig te verhogen of de huurcontracten op te zeggen. Als

huurcontracten aflopen is er wel een mogelijkheid deze op te zeggen en een nieuwe overeenkomst af te sluiten. Dit betekent dat de data waarop de huidige huurcontracten aflopen bepalen wanneer een nieuwe huurovereenkomst kan worden afgesloten en deze vervaldata lopen uiteen van 2012 tot 2016. Voor het tekenen van de nieuwe huurovereenkomst is de instemming van de nieuwe huurder nodig. Deze kan alleen instemmen met een forse huurprijsverhoging als duidelijk is of en hoeveel van deze huur door subsidie wordt vergoed.

2. Voor verhogen van het subsidieplafond:

- *berekenen financiële gevolgen nieuwe huurprijzen huurders*
- *bepalen hoogte subsidies en subsidieplafond*
- *goedkeuring raad verhogen subsidieplafond*

In hoofdstuk 6. worden deze stappen verder toegelicht.

Samengevat is het invoeren van nieuwe huurtarieven een ingrijpend meerjarig traject dat integraal moet worden uitgevoerd in overleg met de huidige huurders.

5 CONCLUSIES

De conclusies uit de vorige hoofdstukken zijn als volgt samen te vatten :

- Er is een aantal verschillen geconstateerd tussen de vraag en het huidige aanbod van gemeentelijke accommodaties. Dit levert vraagstukken op over kwaliteit en capaciteit.
- De gemeentelijke ambities/beleidsdoelen zijn niet duidelijk vastgesteld; er dient nader te worden bepaald welke activiteiten worden gesubsidieerd (kwaliteit en kwantiteit).
- Er is geen uniforme huurprijsystematiek, waardoor huurprijzen sterk verschillen.
- Huurverhogingen zijn op korte termijn niet te realiseren omdat:
 - > er geen uniform huurprijsysteem is
 - > juridisch gezien dit niet mogelijk is op grond van de huidige huurcontracten.
- De huidige huurtarieven zijn niet kostendekkend; er is sprake van indirecte subsidie.
- Er is sprake van een lage bezetting van accommodaties: Trefpunt, Open Huis, Scouting Rurik, peuterspeelzalen.
- Er is sprake van een gering aantal bezoekers bij een aantal accommodaties: Scouting Rurik, de Hofdijk.
- Een groot aantal accommodaties heeft hoge onderhoudskosten de komende tien jaar: Open Huis, de Hofdijk, Brunogebouw, Sportcentrum Het Vennewater.
- Als gevolg van input naar outputsubsidie verandert subsidiëren van accommodaties in subsidiëren van activiteiten op basis van de kostprijs.

6 NIEUW BELEIDSKADER EN OPLOSSINGSRICHTINGEN

Er is behoefte om als gemeente te kunnen sturen op:

- Het maatschappelijk rendement van de accommodaties (welk beleidsdoel dient de accommodatie);
- De kosten van de accommodaties;
- De huurinkomsten van de accommodaties.

Belangrijke voorwaarde om te kunnen sturen op deze zaken is dat de huurtarieven van gemeentelijke accommodaties volgens een uniforme transparante systematiek zijn vastgesteld en meer kostprijsdekkend zijn. Een aantal mogelijke berekeningen van kostprijsdekkende huren is uitgewerkt in bijlage 5. Uit deze berekeningen blijkt dat een huurprijs gebaseerd op 10% van de WOZ waarde voor een goede dekking van de kostprijs zorgt en een werkbare methode is. Voor de meeste huurders leidt deze huursystematiek tot een (fors) hogere huurprijs en dus ook tot een hogere kostprijs van hun activiteiten/producten. Op het moment dat huurders voor deze activiteiten (output)subsidie aanvragen en verleend krijgen is de indirecte subsidie omgezet in directe subsidie. De gemeente kan zo nog beter sturen door middel van subsidies. Voorwaarde is wel een duidelijk beleidskader, waar in de beleidsregels is opgenomen welke activiteiten men wil subsidiëren en voor hoeveel.

Op de lange termijn gaat een uniforme kostprijsdekkende huurprijs leiden tot een betere bezetting van de accommodaties. Bij een lage bezetting zullen de huurkosten relatief hoog zijn voor de huurder en leiden tot een hoge kostprijs van het product van de huurder. De gemeente kan dan besluiten de subsidieaanvraag voor zijn product niet (geheel) te honoreren, omdat het resultaat niet meer in verhouding staat tot de kosten. Multifunctioneel gebruik van de accommodatie kan dan een oplossing zijn.

Op de korte termijn kan de gemeente de kosten van de accommodaties beperken door accommodaties met een lage bezetting te verbeteren en waar mogelijk af te stoten.

Eigendom gemeentelijk accommodaties

De vraag die gesteld kan worden, is in hoeverre het noodzakelijk is dat de gemeente (de huidige) accommodaties in eigendom heeft. De discussie hierover moet nog gevoerd worden en de hieronder geformuleerde nieuwe richtlijnen van het accommodatiebeleid vormen daarvoor een belangrijk kader. Duidelijke doelstellingen op de verschillende welzijnsbeleidsterreinen vormen samen met deze nieuwe richtlijnen de basis voor integraal accommodatiebeleid. Vaststellen van dit nieuwe accommodatiebeleid is de eerste stap in het proces dat uiteindelijk resulteert in duidelijkheid over welke accommodaties de gemeente in stand/in eigendom wil houden en tegen welke prijs.

Nieuwe richtlijnen voor het accommodatiebeleid:

1. De gemeente heeft accommodaties in eigendom die voldoen aan de volgende criteria:
 - voorzien in een wettelijk verplichting of dragen bij aan het realiseren van beleidsdoelstellingen vastgelegd in beleidsnota's;
 - voldoende maatschappelijk rendement te meten in bezettingsgraad (% dagdelen in gebruik) en aantal gebruikers van een accommodatie. Uitgangspunt daarbij is multifunctioneel gebruik van de accommodaties;

- een verantwoord financieel rendement.
2. Accommodaties in eigendom van de gemeente die niet commercieel worden geëxploiteerd hebben een publieke taak².
 3. De gemeente hanteert een uniform systeem voor de berekening van de huurprijzen van haar accommodaties:
 - Voor accommodaties met een niet publieke taak is de huurprijs een marktconforme prijs;
 - Voor accommodaties met een publieke taak is de oplossingsrichting voor de vaststelling van een uniforme huurprijsberekening een tarief gebaseerd op een dekking van 10% van de WOZ waarde, met een nog nader vast te stellen maximum tarief per m².
 4. De nieuwe nog te berekenen huurtarieven worden voorgelegd aan de gemeenteraad.
 5. De gemeente voert de uniforme huurprijsberekening in na vaststelling door de raad van de nieuwe huurtarieven.

Tijdspad invoeren nieuw huurtarief

2012

Mei/juni: Na vaststelling van de nieuwe richtlijnen voor het accommodatiebeleid door de raad worden nieuwe huurprijzen berekend en de financiële gevolgen hiervan voor de huurders. Gelijktijdig wordt een voorstel gemaakt voor verhoging van de subsidie aan de huurders die de nadelige gevolgen waar nodig compenseert.

Eind 2012 wordt aan de raad ter besluitvorming voorgelegd:

- een uniform transparant huurtarief vastgesteld voor gemeentelijke accommodaties die aan niet commerciële huurders worden verhuurd, gebaseerd op 10% van de WOZ waarde;
- een invoeringstraject voor wijziging/verhoging subsidieplafond waar nodig.

Vanaf 2013

- Voor nieuwe huurcontracten wordt per 1 januari 2013 de nieuwe huurprijsberekening gehanteerd.
- Lopende huurovereenkomsten worden beëindigd op het moment dat zij aflopen en nieuwe contracten worden afgesloten met de nieuwe huurprijzen.

Beleidsnota's

In 2012 worden nieuwe beleidsnota's vastgesteld voor het jeugd/onderwijsbeleid, cultuurbeleid, WMO beleid. Daarin wordt aandacht besteed aan:

- de rol van de gemeente in het faciliteren van ontmoetingsmogelijkheden (nota ouderenbeleid, nota jeugdbeleid, nota WMO beleid);
- de rol van de gemeente in het faciliteren van accommodaties op het gebied van onderwijs, cultuur enz.

Tevens wordt in de beleidsnota's vastgelegd hoeveel subsidie men beschikbaar wil stellen voor een bepaald doel. Een doel kan bijvoorbeeld zijn 60 peuterspeelzaalplaatsen (onderwijsbeleid) of een bibliotheek die een bepaald aantal dagen per week open is (cultuurbeleid).

² volgens de nieuwe wet Markt en Overheid (planning invoering juli 2012) mogen gemeentes voor accommodaties die een publieke taak hebben zelf het huurtarief bepalen (zie toelichting blz.55).

Verbeteren bezetting accommodaties

In 2012 wordt door het college gestart met het verbeteren van de bezettingsgraad van de accommodaties en het bepalen van de gewenste kwaliteit en kwantiteit van de gemeentelijke accommodaties.

BIJLAGE 1. BELEID GEMEENTE

Sociaal maatschappelijk beleid

In de gemeentelijke beleidnota's staan de gemeentelijke beleidsambities. Hierin staat wat de gemeentelijke doelstellingen zijn voor een bepaalde doelgroep of beleidsterrein en hoe zij die doelstellingen denkt te bereiken. Uit deze beleidsnota's zijn de doelstellingen verzameld die richting kunnen geven aan het accommodatiebeleid in Heiloo.

Richtinggevend voor accommodatiebestand	genoemde doelgroepen	bron
in de Zandzoom voldoende kwalitatief goede basisvoorzieningen aanbrenge	- inwoners Zuiderloo,Zandzoom - alle inwoners	strategische visie 2005-2015
behoud van het huidige voorzieningenniveau	alle inwoners	strategische visie 2005-2015
de gemeente besteedt – daar waar mogelijk - de verantwoordelijkheid voor het beheer van accommodaties uit	alle gebruikers van gemeentelijke accommodaties	strategische visie 2005-2015
voldoende ruimte voor tussen- en buitenschoolse opvang	kinderen,ouders	coalitieakkoord 2010-2014
Heiloo blijft een zelfstandige gemeente met een hoog ambitie- en voorzieningenniveau. Kernwoorden zijn groen, kwaliteit, betrouwbaar en vraaggericht.	alle inwoners	collegeprogramma
-gemeente heeft en houdt de huidige peuterspeelzalen in eigendom -nieuw te bouwen peuterspeelzalen worden door de gemeente gefaciliteerd (in eigendom of bijdrage in exploitatie)	2 en 3 jarigen	peuterspeelzalenbeleid
aanbod ontmoetingsmogelijkheden optimaliseren	jeugd	startnotitie integraal jeugdbeleid
jongeren, ouders, scholen, organisaties en gemeente dragen met elkaar zorg voor de ontwikkeling, gezondheid en het welzijn van de jeugd	jeugd	Nota 1.
op het kind afgestemde combinatie van opvang en onderwijs	jeugd, ouders	Nota 1.
scholen zijn een levendige ontmoetingsplek in de buurt	jeugd, ouders	Nota 1.
creëren klimaat waarin vrijwilligers optimaal kunnen functioneren	vrijwilligers	Nota vrijwilligersbeleid
vergroten van de mogelijkheden om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen	ouderen	nota ouderenbeleid
inzet op toegankelijke en veilige woonomgeving	ouderen	nota ouderenbeleid

Richtinggevend voor accommodatiebestand	genoemde doelgroepen	bron
1. Van input- naar outputsubsidie; subsidiering van accommodaties veranderen in subsidiering van activiteiten. 2. Administratieve lastenverlichting 3. Verminderen van indirecte subsidies	organisaties en instellingen die subsidie ontvangen en/of gemeentelijke accommodaties huren.	nota herijking subsidiebeleid

Op 4 oktober 2011 heeft het college de rol van de gemeente bij accommodatievraagstukken besproken en de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- als een gebouw niet in eigendom is van de gemeente ziet B&W geen rol voor de gemeente om dit gebouw te "vullen", ook niet met door de gemeente gesubsidieerde instellingen;
- wel kan de gemeente de eigenaar van een gebouw (die dit gebouw wenst te "vullen") in contact brengen met instellingen die door de gemeente gesubsidieerd worden; de gemeente kan "partijen" met elkaar verbinden (de gemeente heeft daarbij de rol van "adviseur" en/of "facilitator");
- de gemeente zal daarbij geen gesubsidieerde instellingen benoemen die reeds beschikken over kwalitatief voldoende huisvesting;
- inhoudelijk speelt de gemeente verder geen rol tussen eigenaren van gebouwen en potentiële huurders/gebruikers van dat gebouw die door de gemeente gesubsidieerd worden
- als de eigenaar van een gebouw en een instelling die door de gemeente wordt gesubsidieerd tot een huurovereenkomst komen waaruit extra financiële lasten voortkomen dan zal de gemeente hieraan geen bijdrage leveren;
- als de gemeente zelf eigenaar is van een gebouw waarin instellingen zijn gehuisvest die van de gemeente een subsidie ontvangen (denk aan het Trefpunt) dan kan de gemeente, onder voorwaarden en bij bijzondere omstandigheden, de rol van "herhuisvester" op zich nemen maar zij is daar formeel niet aan gehouden.

Conclusie:

Globaal worden op welzijnsgebied de volgende speerpunten aangegeven:

- **ontmoetingsmogelijkheden voor jong en oud**
- **goed vrijwilligersklimaat**
- **vergroten mogelijkheden om zolang mogelijk zelfstandig te kunnen functioneren**

Uit de huidige beleidsnota's is niet af te leiden in hoeverre *gemeentelijke* accommodaties nodig zijn om deze doelen op de specifieke beleidsterreinen te bereiken. Op het gebied van kunst en cultuur is er geen beleidsnota. Op de andere beleidsterreinen worden wel doelen aangegeven, maar hoe deze te bereiken en welke rol accommodaties en de gemeente daarin hebben worden niet genoemd.

In het collegeprogramma is speerpunt:

- **het behouden van het huidige voorzieningenniveau**

In de nota herijking subsidiebeleid staat als richtlijn:

- **van subsidiëren van accommodaties naar subsidiëren van activiteiten**
- **verminderen indirecte subsidies**

Ruimtelijk-fysiek beleid

De gemeentelijke accommodaties zijn een onderdeel van het ruimtelijke fysieke beleid en dragen bij aan het behalen van de doelstellingen.

Uitgangspunten	bron
de gemeente is een forenzengemeente	structuurvisie
een centrale woonservicezone in het centrum van Heiloo, rondom Overkerck. Steunpunten in plan Oost (rondom de Loet) en in de wijk Ypestein.	Visie Wonen, Welzijn en Zorg.
gedifferentieerd levensloopbestendig woningaanbod, bij nieuwbouw aandacht voor starters en senioren	Regionale woonvisie Woonvisie Heiloo
- volledige gelijkstelling tussen de gemeentelijke buitensportvoorzieningen - harmonisering bijdragen voor huur betrekken in het onderzoek naar versluierde subsidies	nota buitensportaccommodaties
aanleg en vervanging van sportvelden en inrichting komen voor financiering in aanmerking, mits de clubs dit zelf niet kunnen financieren en de gemeente over voldoende middelen beschikt	nota buitensportaccommodaties
behoud en renovatie van gemeentelijke monumenten	nota cultuurhistorie(2011)
- accommodaties zonder relevante maatschappelijke functie kunnen worden afgestoten - gemeente treedt op als eigenaar van accommodaties, voor zover sprake is van voorzieningen met een maatschappelijke functie - gebouwen met een hoge economische waarde kunnen voor verkoop in aanmerking komen, mits gebruikers een passende alternatieve huisvesting geboden wordt	Quickscan Drijver en Partners 2004 /raads besluit 3 oktober 2005 accommodatiebeleid
eigendom door de gemeente en de instandhouding van de accommodatie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden	Quickscan Drijver en Partners 2004 raads besluit 3 oktober 2005 accommodatiebeleid
de gemeente zet in op verder uitbesteden en overdragen van de verantwoordelijkheid voor het beheer van accommodaties (verhuur en klein onderhoud)	Quickscan Drijver en Partners 2004 / raads besluit 3 oktober 2005 accommodatiebeleid
realiseren van kostenbesparingen en hogere opbrengsten: stimuleren marktwerking en efficiency beheer door subsidie/tarievenbeleid	Quickscan Drijver en Partners 2004/ raads besluit 3 oktober 2005 accommodatiebeleid

Conclusie

Uit enkele van de bovenstaande nota's is op te maken in hoeverre ze bijdragen aan het behalen van de speerpunten uit de gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Dit geldt voor:

- *De visie Wonen, Welzijn en Zorg*: daarin worden de woonservicezone's genoemd als middel om ouderen zolang mogelijk zelfstandig te laten wonen en ontmoetingsmogelijkheden te creëren. De rol van de gemeente wordt in deze nota gezien als voorwaardenscheppend. In het eerste kwartaal van 2012 is de visie Wonen, Welzijn en Zorg geëvalueerd. In het tweede kwartaal van 2012 wordt het resultaat van deze evaluatie voorgelegd aan college en raad.

- *Nota monumentenbeleid*: daarin is gesteld dat de huidige monumenten (Toren Witte kerk en aula Holleweg) behouden dienen te blijven.

- *Nota peuterspeelzalenbeleid 2008 t/m/ 2012*: daarin is gesteld dat de gemeente de huidige peuterspeelzalen accommodeert en de verantwoordelijkheid draagt voor geschikte accommodaties in de toekomst door deze te accommoderen of faciliteren.

- *Buitensportnota*: de gemeente is verantwoordelijk voor groot onderhoud en vervanging van de sportvelden van de voetbal, hockey, atletiek en honkbalvereniging.

Accommodatiebeleid: het huidige accommodatiebeleid biedt beperkt richtlijnen of kaders welke sociaal maatschappelijke *behoefes* de gemeente wil faciliteren met gemeentelijke accommodaties. Het huidige accommodatiebeleid geeft alleen aan welke gebouwen in stand gehouden moeten worden, maar niet waarom. Hierdoor is het niet goed mogelijk om:

- te beoordelen in hoeverre de huidige gemeentelijke gebouwen bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelstellingen;

- aanvragen te beoordelen van organisaties of instellingen aan de gemeente (voor faciliteren) van huisvesting van hun activiteiten.

Maatschappelijke functie

In het huidige accommodatiebeleid (raadsbesluit 4 oktober 2005) wordt gesteld dat de gemeente *eigenaar* is van accommodaties met een maatschappelijke functie. Het begrip "maatschappelijke functie" wordt omschreven als "dient een maatschappelijk doel". Niet wordt verder toegelicht wat een maatschappelijk doel is. Ook is er een maatschappelijke / wettelijke taak die uitgevoerd wordt door de gemeente vanuit een particuliere huisvesting, zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin. Deze huisvestingbehoefte wordt meegenomen in de nota jeugdbeleid. De beleidsnota's die richting geven aan de invulling van "maatschappelijk doel" zijn de nota's jongerenbeleid, ouderenbeleid (ontmoetingsmogelijkheden jong en oud, goed vrijwilligersklimaat, vergroten mogelijkheden zelfstandig functioneren) en peuterspeelzaalbeleid. Op het gebied van kunst en cultuur is beleidsmatig (nog) geen doel vastgelegd.

Kosten

Huidige gemeentelijke accommodaties mogen in stand blijven, voor zover zij een maatschappelijke functie hebben en daarbij een niet te hoge economische waarde. Wat een hoge economische waarde is, is niet verder omschreven. Er is beleidsmatig niet vastgelegd wat het huisvesten van een bepaalde functie in een gemeentelijke accommodatie de gemeente mag kosten.

Wel wordt duidelijk gesteld dat de gemeente verantwoordelijk is voor de instandhouding van het gebouw (groot onderhoud) en het beheer en de exploitatie (verhuur en dagelijks onderhoud) wil overlaten aan het particulier initiatief, maar wel de randvoorwaarden daarbij wil stellen.

Financiële kaders

Bezuinigingen

De gemeente Heiloo moet de komende jaren structureel bezuinigen tot € 3.400.000,- in 2014. Op 7 februari 2011 is in de raad een motie aangenomen, waarin richting is gegeven aan de bezuinigingen die het college in dit kader moet realiseren.

De volgende kaders zijn door de raad meegegeven in de motie:

omschrijving	bezuinigingsbedrag
regionale samenwerking: <i>exploitatie sport en recreatie</i>	€ 150.000,-
accommodatiebeleid: - een offertetraject onderhoud alle scholen - exploitatie welzijnsaccommodaties verbeteren	€ 100.000,-
subsidiebeleid: - algemene korting op subsidies - vermindering indirecte subsidies, zoals onderhoud sportvelden	€ 400.000,-

Het college heeft in de bezuinigingsnota 2012-2014 ter invulling van de bezuinigingen binnen de kaders van de raad de volgende voorstellen geformuleerd:

omschrijving	totaal	2012	2013	2014
onderhoud sportvelden versoberen	€ 70.000,-	€ 23.000,-	€ 23.000,-	€ 24.000,-
Open Huis, sporthal e.d. meer verhuur realiseren	€ 50.000,-	€ 17.000,-	€ 17.000,-	€ 16.000,-
zwembad				€ 247.000,-
subsidies algemeen	€ 141.000,-	€ 47.000,-	€ 47.000,-	€ 47.000,-
indirecte subsidies: meer marktconforme huur voor accommodaties	€ 75.000,-	€ 25.000,-	€ 25.000,-	€ 25.000,-

Meerjaren onderhoudsplannen

In 2010 is een uniform meerjaren onderhoudsplan (MOP) betreffende groot onderhoud opgesteld voor alle gemeentelijke accommodaties met uitzondering van de sportvelden. De gemeente heeft met de huurders van de gemeentelijke accommodaties huurcontracten, waarin zij zich verplicht het groot onderhoud van deze accommodaties uit te voeren.

Door het instellen van een voorziening met ingang van 2012 (raadbesluit 9 mei 2011) is er de komende jaren voldoende dekking voor het onderhoud aan de welzijnsaccommodaties, aula's hertenkamp, gymzalen, toren Witte Kerk en Sportcentrum Het Vennewater.

De kosten van het groot onderhoud worden in het hoofdstuk inventarisatie accommodaties betrokken bij de overige exploitatiekosten van de accommodaties.

Voor het onderhoud aan de sportvelden is een dergelijk meerjaren onderhoudsplan gemaakt, maar is er geen voorziening.

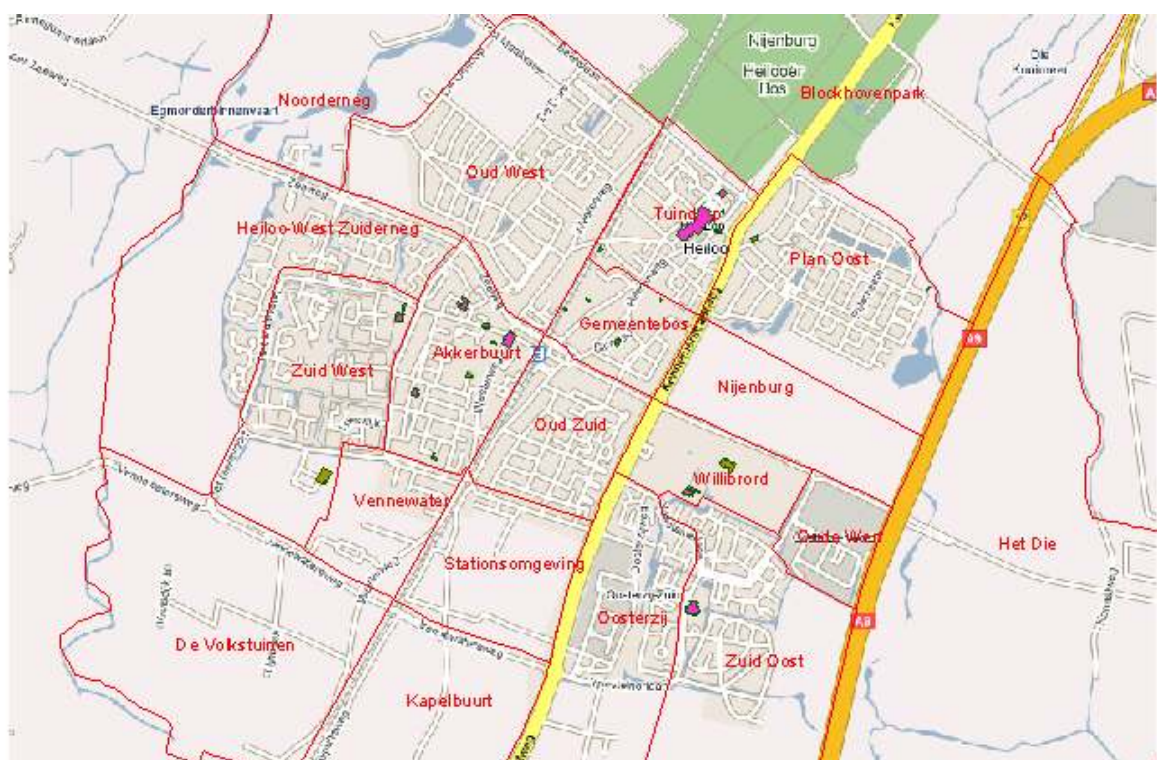
BIJLAGE 2. INVENTARISATIE AANBOD GEMEENTELIJKE GEBOUWEN

overzicht gemeentelijke accommodaties

Overzicht gemeentelijke accommodaties/voorzieningen beleidsnota

	naam gebouw	adres in Heiloo	functie	huurders
	welzijn			
1	De Egelantier	Westerweg 250	Bibliotheek	St.Bibliotheek Heiloo
2	GGZ gebouw	Overtoom 7	werkplaats	Gem./ De Decorbouwers
3	De Hofdijk	Marienstein 178A	verenigingsgebouw	Muziekschool
			verenigingsgebouw	Tintoretto
			verenigingsgebouw	Hobbyfarm
			verenigingsgebouw	wissellokaal
			bedrijf	Herngreen Vitaal
			bedrijf	Pedicurecentrum
		Marienstein 178	woning	Herngreen
4	Vereniging Oud Heiloo	Bergeonstraat 30	Oudheidkamer	Hist. Vereniging Oud Heiloo
5	Muziekschool	Het Veld 1	muziekschool	muziekschool
6	Theater De Beun	Willibrordusweg 2	theater	Stichting Open Huis
7	Het Open Huis	t Loo 22	zalencentrum	Stichting het Open Huis
8	Het Trefpunt	A. du Bois hof 2	wijkgebouw	Kennemer Wonen
9	Wijkgebouw Oosthok	Oostkanter 14	Wijkgebouw	Wijkvereniging
10	Wijkcentrum Ypestein	Hucht 4	wijkgebouw	St.Wijkgebouw Ypestein
11	Peuterspeelzaal B & O	Marienstein 179	peuterspeelzaal	St Peuterspeelzalen Heiloo
12	Peuterspeelzaal Teddybeer	Holleweg 149a	peuterspeelzaal	St Peuterspeelzalen Heiloo
13	Bruno gebouw	P.van Muyenweg 12	Jeugdcentrum	SJJH
14	Scouting Rurik	Kistemaker 11	Scouting gebouw	Scouting Rurik
	overige accommodaties			
15	Hertenkamp (nachtverblijf)	Ter Coulsterlaan 1a	Hertenkamp	
16	Aula Holleweg	Holleweg 131a	Aula	
17	Aula Westergweg	Westerweg	Aula	gemeente/kerk
18	Toren Witte Kerk	Heerenweg 32	kerk	
19	Wipwatermolen	Heerenweg 21	gemaal	
	binnensportaccommodaties			
20	GGZ gebouw	Olvendijk 76	gymlokaal	gemeente/scholen
21	gymzaal	Breedelaan 4	gymlokaal	verenigingen/scholen
22	gymzaal	Burenweg 2	gymlokaal	verenigingen/scholen
23	gymzaal	De Capel-acker 1	gymlokaal	verenigingen/scholen
24	Sportcentrum Vennewater	Het Zevenhuizen 48	sporthal	verenigingen/scholen
	Sportcentrum Vennewater		fysiotherapeut	Fysio-Fit
	Sportcentrum Vennewater		sportcafe	Sportcafe de Wit
	Sportcentrum Vennewater		Fitnesscentrum	Health Centre Vennewater

	buitensportaccommodaties			
25	sportvelden HSV	Het Maalwater 4	voetbal	St. B. Sportacom. H.S.V.
26	atletiekbaan Trias	Het Maalwater 1	atletiek	Stichting 3 As
27	sportvelden Foresters	Vennewatersweg 23	voetbal	St. Egelshoek Foresters
28	sportvelden Terriërs	Het Zevenhuizen 52	hockey	De Terriërs
29	sportvelden Double Stars	Vennewatersweg 23	honk- en softbal	Double Stars Heiloo
30	Fietscrossbaan Boscrossers	Het Zevenhuizen 58	fietscross	De Boscrossers

Geïnteriseerde gemeentelijke accommodaties

De inventarisatie is beperkt tot die gemeentelijke accommodaties die een maatschappelijke functie hebben, gezien de doelstelling van deze nota. Dat betekent dat strategisch vastgoed (panden en gronden voor bijvoorbeeld Zuiderloo/Zandzoom) en de huisvesting van de organisatie niet zijn meegenomen.

Een aantal accommodaties heeft wel een maatschappelijke functie, maar is niet meegenomen om andere redenen. Dit betreft:

- Zwembad Het Baafje: de toekomst van het zwembad en het verbeteren van de exploitatie is vanaf 2012 separaat in onderzoek en dit loopt door tot 2013.
- De scholen De Hoed en De Kring: deze worden buiten beschouwing gelaten en worden in een aparte notitie onderzocht.
- De Hutkoffer: een pand aan de Heerenweg met de monumentstatus dat voorheen als winkel werd gebruikt. De Hutkoffer staat in de verkoop en is binnenkort niet meer in eigendom van de gemeente.
- Toren witte kerk: nota monumentenbeleid

Van een aantal accommodaties is slechts een *beperkte* analyse gemaakt:

- buitensportaccommodaties: komen in een separaat advies bezuiniging sportvelden aan de orde
- aula Westerweg en aula Holleweg: worden alleen betrokken bij de financiële analyse.

Een tweetal accommodaties is niet in eigendom van de gemeente, maar is wel opgenomen in deze nota, omdat ze door de gemeente worden gehuurd en doorverhuurd voor maatschappelijke doeleinden. Dit betreft een werkplaats bij de GGZ die voor de Decorbouwers wordt gehuurd en de gymzaal op het GGZ terrein die door de scholen wordt gebruikt voor gymonderwijs.

Van de accommodaties zijn in beeld gebracht:

- gebruik en de bezetting
- technische en functionele staat
- eigendomsgegevens
- aanbod en capaciteit (m2)

1. Sociaal-culturele voorzieningen

Aantal en capaciteit

De gemeente Heiloo beschikt over 5 welzijnsaccommodaties (zie onderstaande tabel). De voorzieningen liggen verspreid over de gemeente. De beide wijkgebouwen vervullen een functie voor de omliggende wijk; de overige voorzieningen vervullen een rol voor de hele gemeente. De totale gebruiksoppervlakte bedraagt circa 3.000 m² NVO.

Tabel 1: Gebruik en bezetting gemeentelijke sociaal-culturele voorzieningen

	Accommodatie	Adres	Verzorgings- gebied	# m2 bvo	deelne- mers	bezoekers per jaar	Bezetting*
1	Het Open Huis	't Loo 22	Gemeente	1.216	niet bekend	niet bekend	50%(sept- juni)
2	Het Trefpunt	Abraham du Bois hof 2	Gemeente	980	niet bekend	niet bekend	50%(hele jaar)
3	Wijkgebouw Oosthok	Oostkant er 14	Wijk	156	niet bekend	niet bekend	wisselend
4	Wijkcentrum Ypestein	Hucht 4	Wijk	248	niet bekend	niet bekend	hoog
5	Bruno gebouw	Past.van Muyen- weg 12	Gemeente	380	350	6.000	ong. 50%
	Totaal			2.980			

* Aantal bezette dagdelen ten opzichte van het aantal beschikbare dagdelen

Gebruik & bezetting

Het Bruno gebouw heeft ongeveer 350 vaste bezoekers en jaarlijks in totaal rond de 6.000 bezoekers. Dat betekent dat het Bruno gebouw door circa 2% van de bevolking (20% van het aantal 12-18 jarigen) wordt bezocht.

Het Trefpunt wordt van maandag tot en met vrijdag voornamelijk gebruikt door SBO en SWH. Uit een bezettingsoverzicht van het Trefpunt blijkt dat de voorziening in 2010 op deze dagen gemiddeld 50% van de tijd wordt gebruikt. In de wintermaanden ligt dit soms op 70 % en de zomermaanden is dit zeer laag (10 %). In de weekenden en 's avonds wordt het Trefpunt weinig gebruikt. Het gebruik van het Trefpunt is m.i.v. het seizoen 2011-2012 wel toegenomen, doordat activiteiten van het Open Huis naar het Trefpunt zijn verplaatst. Inzicht in het aantal deelnemers/bezoekers (hoofdzakelijk ouderen) ontbreekt.

Het Open Huis wordt door diverse clubs en verenigingen gebruikt. Uit het bezettingsoverzicht (seizoen 2011/2012) blijkt dat het gebruik van maandag tot en met vrijdag in de ochtenden en de avonden plaatsvindt. 's Middags vinden hier geen activiteiten plaats. Dat betekent dat het Open Huis circa 50% van de tijd wordt gebruikt (uitgaande van 3 dagdelen per dag van maandag tot en met vrijdag). Het aantal bezoekers/deelnemers is niet bekend.

Wijkgebouw Oosthok: geeft aan dat zij een wisselende bezetting heeft.

Wijkgebouw Ypsalon: geeft aan een hoge bezetting te hebben. Een deel van het gebouw is structureel in gebruik bij de naschoolse opvang.

Van de beide wijkcentra zijn geen gegevens bekend over de aantallen bezoekers.

Brunogebouw: is vooral 's middags en avonds bezet van woensdag t/m zondag.

Gezien de bezetting van de voorzieningen is er naar verwachting voldoende ruimte om een eventuele toekomstige vraag (vanuit ouderen) hierin op te kunnen vangen.

Tabel 2: Kwaliteit, eigendom en beheer en exploitatie sociaal-culturele voorzieningen

	Accommodatie	Technische staat	Functionele staat	Belevingswaarde	Beheer & exploitatie	Personeel	Horecavoorziening
1	Het Open Huis	Gemiddeld	Gemiddeld	Gemiddeld	St. Open Huis	Vrijwillig*	Eigen beheer, beperkte vergunning
2	Het Trefpunt	Gemiddeld	Gemiddeld	Gemiddeld	St. Trefpunt	Vrijwillig	Eigen beheer, beperkte vergunning
3	Wijkgebouw Oosthok	Slecht	Gemiddeld	Goed	Wijkver. Oosthok	Vrijwillig	Eigen beheer, beperkte vergunning
4	Wijkcentrum Ypestein	Goed	Goed	Goed	St. Wijkgebouw Ypsalon	Vrijwillig	Eigen beheer, beperkte vergunning
5	Bruno gebouw	Gemiddeld	Gemiddeld	Gemiddeld	Stichting SJJH	Vrijwillig	Eigen beheer, beperkte vergunning

* Betaalde horecacracht(en)

Technische en functionele staat

De kwaliteit van de sociaal-culturele voorzieningen is voldoende tot goed, zowel in technisch als functioneel opzicht. Ook de belevingswaarde (uitstraling) van de voorzieningen is voldoende tot goed.

Eigendom en beheer

De sociaal-culturele voorzieningen zijn allemaal eigendom van de gemeente. De gemeente is daarmee verantwoordelijk voor het groot onderhoud aan de voorzieningen. Uitzondering is wijkgebouw Oosthok. De wijkvereniging huurt het gebouw om niet van de gemeente, maar is verantwoordelijk voor alle kosten, inclusief groot onderhoud. Het groot onderhoud van het Trefpunt is door de gemeente aan Kennemer Wonen uitbesteed.

In het dagelijks beheer en exploitatie van de accommodaties speelt de gemeente geen (uitvoerende) rol. Dit wordt verzorgd door verschillende beherende instellingen met behulp van vrijwilligers. Alle sociaal-culturele voorzieningen beschikken over een horecavoorziening

(drinkverstrekkende horeca); deze worden in eigen beheer en met een beperkte horecaverunning door de beherende instellingen geëxploiteerd.

2. Culturele voorzieningen

Aanbod

De gemeente Heiloo beschikt over 6 culturele accommodaties en voorzieningen. In totaal gaat het om 4.689 m² BVO. Onderstaande tabel geeft deze weer. Hierbij hebben we De Hofdijk in meerdere functies uitgesplitst. De Hofdijk kan worden gezien als (cultureel) bedrijfsverzamelgebouw. Het verzorgingsgebied van deze accommodaties is de gehele gemeente Heiloo.

Tabel 3 : Gebruik en bezetting culturele voorzieningen

	Accommodatie	Adres	m ² BVO	# deelnemers/jaar	# bezoekers/jaar	Bereik**	Animo***
1	De Egelantier bibliotheek	Westerweg 250	1.545	7.500 leden	106.550	33,1%	14,2
2 a	De Hofdijk - muziekschool	Marienstein 178	120	300 leden	12.000	1,3%	40,0
2 b	De Hofdijk - Tintoretto	Marienstein 178	120	100 leden	4.000	0,4%	40,0
2 c	De Hofdijk – Hobbyfarm	Marienstein 178	113	120 leden	3.000	0,5%	25,0
2 d	De Hofdijk - leegstand	Marienstein 178	56	0	0	0%	0
3	Vereniging Oud Heiloo	Bergeonstraat 30	300	1.000 unieke bezoekers	1.400	4,4%	1,4
4	Muziekschool	Het Veld 1	920	1.000 leden	45.000	4,4 %	45,0
5	Theater De Beun	Willibrordusweg 2	1.331	6.000 leden	50.000	26,5%	8,3
6	Ruimte Decorbouwers*	Overtoom 7	184	?	?	?	?
	Totaal		4.689				

* gebouw is eigendom GGZ en wordt door de gemeente gehuurd t.b.v. de Decorbouwers

** % van de inwoners van het verzorgingsgebied dat gebruik maakt van de voorziening

*** Gemiddelde bezoekfrequentie

Gebruik & bezetting

Bovenstaande tabel biedt inzicht in gebruik en bezetting van de culturele voorzieningen (voor zover relevant en bekend). Hieruit blijkt dat logischerwijs vooral de grotere voorzieningen (bibliotheek, theater, muziekschool) relatief veel bezoekers trekken. De overige voorzieningen (met name gevestigd in de Hofdijk) vervullen een rol voor een klein deel van de Heiloose bevolking).

Wanneer we naar landelijke deelnamecijfers kijken, dan blijkt dat de bibliotheek een groot bereik heeft; relatief veel inwoners van Heiloo zijn lid van/maken gebruik van de bibliotheek (33%). Ter vergelijking: landelijk maakt zo'n 25% gebruik van de bibliotheek (Bron: CBS). Ook het bereik van theater De Beun lijkt fors (26%), maar de vraag is in hoeverre het theater ook een regionale functie vervult. Geschikte referentiecijfers zijn niet voorhanden.

Technische en functionele staat

Ook voor de culturele voorzieningen geldt dat de technische staat voldoende tot goed is. De functionaliteit van de muziekschool is minder goed beoordeeld, omdat deze qua omvang/inrichting niet volstaat: het groeiende aantal leden/deelnemers kan niet in het bestaande gebouw worden opgevangen.

Tabel 4 : Kwaliteit culturele voorzieningen

	Accommodatie	Technische staat*	Functionele staat	Belevingswaarde	Eigendom	Beheer & exploitatie	Personeel	Horecavoorziening
1	De Egelantier bibliotheek	Goed	Goed	Goed	Gemeente	Stichting	Betaald	Nee
2	De Hofdijk - a muziekschool	Gemiddeld	Goed	Gemiddeld	Gemeente	Gemeente	Betaald	Nee
2	De Hofdijk - b Tintoretto	Goed	Goed	Goed	Gemeente	Gemeente	Vrijwillig	Nee
2	De Hofdijk - c Hobbyfarm	Gemiddeld	Gemiddeld	Gemiddeld	Gemeente	Gemeente	Vrijwillig	Nee
2	De Hofdijk - d leegstand	Gemiddeld	Gemiddeld	Gemiddeld	Gemeente	Gemeente		Nee
3	Vereniging Oud Heiloo	Goed	Gemiddeld	Gemiddeld	Gemeente	Ver. Oud Heiloo	Vrijwillig	Nee
4	Muziekschool	Gemiddeld	Slecht	Gemiddeld	Gemeente	Muziekschool	Betaald	Eigen beheer
5	Theater De Beun	Goed	Goed	Goed	Gemeente	St. Open Huis	Betaald	Eigen beheer, beperkte vergunning
6	Ruimte Decorbouwers				GGZ	Decorbouwers	Vrijwillig	Nee

* Oordeel gemeente

Eigendom en beheer

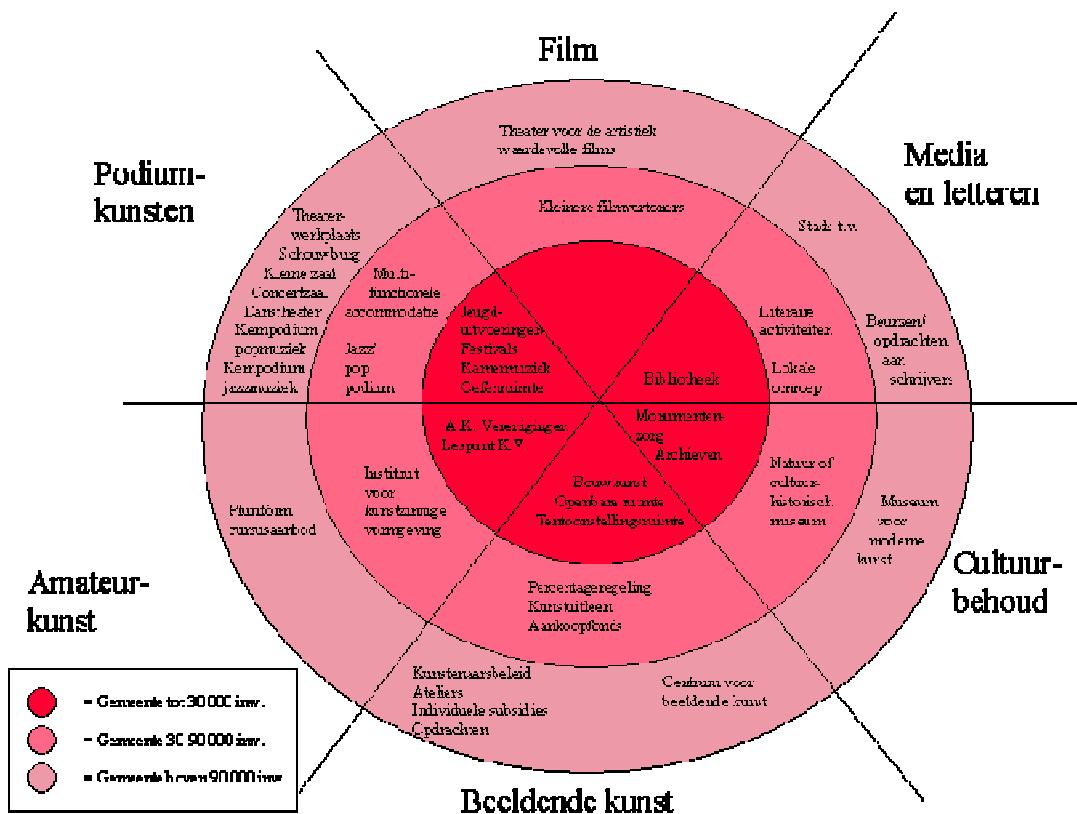
De culturele voorzieningen zijn in eigendom van de gemeente (m.u.v. de ruimte van de decorbouwers). De gemeente is daarmee verantwoordelijk voor het groot onderhoud aan de gebouwen.

In het dagelijks beheer en exploitatie van de accommodaties speelt de gemeente alleen bij de Hofdijk een uitvoerende rol. Bij de overige accommodaties is dit de verantwoordelijkheid van de (hoofd)gebruiker/huurder of de beherende instelling die hiermee is belast. Het werk wordt deels door betaalde krachten uitgevoerd. In hoeverre de kosten hiervan (gedeeltelijk) door een gemeentelijke subsidie worden gedekt, is niet bekend.

Toekomst

Op basis van het inwoneraantal lijkt Heiloo op cultureel gebied over een ruim aanbod aan voorzieningen te beschikken. Alle 'basisvoorzieningen' zijn aanwezig (bijv oefenruimte, bibliotheek, cultuureducatie). Het theater kan als een 'luke voorziening' worden beschouwd; niet elke gemeente van deze omvang beschikt over een dergelijke voorziening. Onderstaande figuur geeft dit weer.

Figuur 1: Norm aanbod naar aantal inwoners

3. Binnensportaccommodaties

Aantal en capaciteit

Heiloo beschikt over 5 accommodaties voor binnensport. In totaal gaat het om 4 gymzalen (1 zaaldeel) en 1 sportzaal (2 zaaldelen). De omvang verschilt per zaal (zie onderstaande tabel).

Tabel 5 : Aanbod binnensport

	Accommodatie	Adres	Verzorgings- gebied	# zaaldelen	m ² BVO
1	Gymlokaal Breedelaan	Breedelaan 4	Gemeente	1	445
2	Gymlokaal Burenweg	Burenweg 2	Gemeente	1	465
3	Gymlokaal Capelacker	De Capel-acker 1	Gemeente	1	465
4	SC Het Vennewater	Het Zevenhuizen 48	Gemeente	2	2.472
5	GGZ gymzaal	Olvendijk 76	Gemeente	1	445
	Totaal			6	4.292

Gebruik en bezetting

De gymzalen zijn primair bestemd voor bewegingsonderwijs (maandag t/m vrijdag van 8.00-15.30 uur) en worden daarnaast gebruikt voor verenigingssport (maandag t/m vrijdag na 15.30 uur en in het weekend). Uitzondering is de GGZ gymzaal; deze wordt alleen voor bewegingsonderwijs gehuurd door de gemeente. Voor wedstrijden en 'grotere activiteiten en groepen' wordt gebruik gemaakt van sportcentrum Het Vennewater; denk aan volleybal, zaalhockey en zaalvoetbal.

Daarnaast wordt door de basketbalvereniging gebruik gemaakt van sportvoorzieningen buiten de gemeente Heiloo, zowel voor trainingen als wedstrijden. De reden hiervoor is dat binnen Heiloo onvoldoende ruimte beschikbaar is (op de gewenste tijden).

Onderstaande tabel geeft de bezetting van de voorzieningen voor verenigingssport weer (exclusief uren voor bewegingsonderwijs). Wanneer we dit afzetten tegen normbezettingen, dan zien we dat het sportcentrum goed bezet is en dat de gymzalen beduidend slechter scoren. Dit is te verklaren doordat de gymzalen qua afmeting/inrichting minder geschikt zijn voor verenigingssport.

Tabel 6: Bezetting binnensportaccommodaties

	Accommodatie	Uren verenigingssport/jaar*	Oordeel bezetting**
1	Gymlokaal Breedelaan	873	Matig/voldoende
2	Gymlokaal Burenweg	1.009	Voldoende
3	Gymlokaal Capelacker	534	Slecht
4	Sportcentrum Het Vennewater	1.842	Goed
5	GGZ gymzaal		
	Totaal		

* Exclusief uren bewegingsonderwijs

** Oordeel o.b.v. kengetallen Hospitality Consultants

Eigendom en beheer

Met uitzondering van de GGZ gymzaal zijn de binnensportvoorzieningen eigendom van de gemeente. Ook in het beheer van de voorzieningen speelt de gemeente een belangrijke rol.

Tabel 7 : Eigendom en beheer binnensportaccommodaties

	Accommodatie	Eigendom	Beheer & exploitatie	Personeel	Horeca
1	Gymlokaal Breedelaan	Gemeente	Gemeente	Betaald	Nee
2	Gymlokaal Burenweg	Gemeente	Gemeente	Betaald	Nee
3	Gymlokaal Capelacker	Gemeente	Gemeente	Betaald	Nee
4	SC Het Vennewater	Gemeente	Gemeente	Betaald	Ja, verpacht
5	GGZ gymzaal	GGZ	GGZ	Betaald	Nee
	Totaal				

Tabel 8: Behoeftte vanuit bewegingsonderwijs

Bewegingsonderwijs	
Norm (aantal klokuren)	96
Werkelijk gebruik (aantal klokuren)	112
Benodigd aantal zaaldelen (o.b.v. norm)*	3,7
Benodigd aantal zaaldelen (o.b.v. werkelijk gebruik)*	4,3

* Op basis van 26 uur per week beschikbaarheid per zaaldeel

4. Buitensportaccommodaties

Aantal en capaciteit

In Heiloo zijn er 6 buitensportverenigingen met een eigen sportvoorziening, daarnaast zijn er een scouting en twee tennisparken. Een deel van de voorzieningen is bij elkaar gevestigd op gemeentelijke sportparken. Onderstaande tabel geeft de voorzieningen, het aantal leden (2009/2010) en het aanbod (in velden) weer. Alle voorzieningen vervullen een gemeentelijke rol. De fietscrossvoorziening heeft zelfs een regionale functie.

Tabel 9: aanbod buitensportaccommodaties

			Aantal leden	Aanbod in # velden*
1	Sportvelden HSV	Voetbal	663	1 KG, 4 NG
2	Sportvelden Foresters	Voetbal	761	2 NG, 2 KG
3	Sportvelden Terriërs	Hockey	685	3 KG
4	Sportvelden Double Stars	Honk/soft bal	110	2 KG
5	Atletiekbaan Trias	Atletiek	297	1
6	Fietscross De Boscrossers	Overig	?	
7	Scouting Rurik	Overig	100	
	Totaal		4.448	

* KG=kunstgras, NG=natuurgras

Gebruik en bezetting

Circa 20% van de inwoners van Heiloo is lid van een van de genoemde sportverenigingen (circa 4.500 leden). Hoe de bezetting van de sportaccommodaties is en op welke tijden hier gebruik van wordt gemaakt, is niet bekend. De verwachting is dat dit vooral in de avonden en de weekenden is. Uitzondering is het scouting gebouw; dit wordt alleen op vrijdag en in het weekend gebruikt. De bezetting is relatief laag.

Eigendom en beheer

De velden (exclusief kantine en de kleedkamers) zijn eigendom van de gemeente. De kantines zijn eigendom van de verenigingen. De accommodaties worden door de sportverenigingen beheerd.

Vraag

Op het gebied van buitensport lijken vraag en aanbod met elkaar in balans. Alle verenigingen hebben het aantal velden waar ze – conform het aantal en soort teams dat ze hebben – behoefte aan hebben. Er is geen (grote) over- of ondercapaciteit. Op onderdelen kunnen velden wellicht intensiever gebruikt worden (honk/softbal, voetbal) omdat kunstgras intensiever gebruikt kan worden. Net als bij binnensport heeft ook buitensport te maken met piekbelasting. Dit verklaart waarom op onderdelen sprake is van wachtlijsten (hockey).

5. Peuterspeelzalen

Aantal en capaciteit

De gemeente Heiloo beschikt over 2 peuterspeelzalen. Hier maken 144 kinderen gebruik van, dat is ruim 30% van de 2-3 jarigen. Er is een wachtlijst van circa 40 kinderen die gebruik willen maken van de peuterspeelzaal. Het beleid is dat peuterspeelzalen een rol voor de omliggende wijk vervullen. De vraag is of dit momenteel ook de praktijk is. Beide peuterspeelzalen liggen namelijk relatief dicht bij elkaar in het centrum van Heiloo, waardoor er geen peuterspeelzaal is in een aantal wijken. (In Oost Heiloo is er nog een particuliere peuterspeelzaal: Pino).

Tabel10: Aanbod gemeentelijke peuterspeelzalen

	Voorziening	Cap in # kindplaatsen	# groepen	# kinderen	m ² BVO
1	Peuterspeelzaal B&O	96	6	96	321
2	Peuterspeelzaal Teddybeer	48	3	48	160
	Totaal	152	9	144	481

* 16 kinderen per groep

Gebruik en bezetting

Beide peuterspeelzalen zijn 6 dagdelen per week geopend. In totaal zijn 10 dagdelen beschikbaar, dus de bezetting is 60%. Het is niet bekend op welke dagen de voorzieningen bezet zijn.

Tabel 11: Bezetting peuterspeelzalen

	Voorziening	# dagdelen bezet
1	Peuterspeelzaal B&O	6 (60%)
2	Peuterspeelzaal Teddybeer	6 (60%)
	Totaal	

Eigendom en beheer

De peuterspeelzalen zijn eigendom van de gemeente en worden beheerd en geëxploiteerd door een stichting die het peuterspeelzaalwerk binnen Heiloo aanbiedt. De stichting ontvangt hiervoor een subsidie vanuit de gemeente.

Vraag

De vraag naar peuterspeelzalen is groter dan het aanbod, niet zozeer in ruimtelijke zin, maar wel in financiële zin. Er is sprake van een wachtlijst (niet alle kinderen kunnen terecht), terwijl er wel voldoende ruimte beschikbaar is. De bestaande peuterspeelzalen zijn immers niet volledig bezet (60%). Vanuit financieel oogpunt is het niet mogelijk meer groepen te starten.

BIJLAGE 3. ONTWIKKELINGEN DIE DE VRAAG BEINVLOEDEN

Bij het inschatten van de toekomstige vraag spelen veel factoren een rol. Deze factoren zijn de volgende:

Demografische gegevens

In de gemeente Heiloo neemt tot 2025:

- zowel de bevolking als het aantal huishoudens toe (maar de groei neemt wel af!)
- het aantal ouderen met “slechts” 20% toe (regionaal 55%!)
- de potentiële beroepsbevolking licht toe (neemt regionaal af)
- het aantal jeugdigen neemt af

bevolkingssamenstelling Heiloo 22 - 8 - 2011	2011
Aantal 0 tot 4 jarigen	797
Aantal 2 tot-4 jarigen	441
Aantal 4 tot 12 jarigen	2212
Aantal 12 tot 18 jarigen	1760
Aantal 18 tot 65 jarigen	12761
Aantal 65 tot 80 jarigen	3851
Aantal 80+ jarigen	1257
Totaal aantal inwoners	22638

Belangrijk voor de voorzieningen in Heiloo is dat de bevolking de komende jaren niet afneemt maar licht stijgt tot 2025. De samenstelling van de bevolking verandert wel: er komen meer ouderen en minder jeugdigen.

De afname van het aantal basisschoolleerlingen zal leiden tot een verminderde ruimtebehoefte bij scholen en gymzalen.

Deze afname zal ook invloed hebben op de vraag bij de jeugdvoorzieningen: scouting, Brunogebouw, peuterspeelzalen en kinderdagopvang.

De stijging van het aantal ouderen zal met name van invloed zijn op de voorzieningen voor ouderen in Heiloo: het Trefpunt en de woonservicezones.

Het publiek van de accommodaties verandert, waardoor de eisen aan de accommodaties veranderen. Accommodaties moeten meer multifunctioneel zijn om hierop te kunnen inspelen.

Regelgeving, beleidsontwikkelingen en landelijke trends

Landelijk gezien zijn er verschillende ontwikkelingen op het gebied van voorzieningen.

Per beleidssector zijn deze in beeld gebracht:

sector	regelgeving	landelijk trends
primair onderwijs	gemeente is verantwoordelijk voor huisvesting	- daling van de behoefte aan basisscholen door het dalende aantal leerlingen

sector	regelgeving	landelijk trends
primair onderwijs	gemeente is verantwoordelijk voor huisvesting	- combinatie met maatschappelijke activiteiten; Brede School - herontwikkeling van bestaande scholen
kinderopvang 0-4 jaar	- Wet Kinderopvang - verantwoordelijkheid huisvesting kinderopvangorganisaties	- blijvende toename van de vraag - toenemende marktwerking - harmonisatie met peuterspeelzaalwerk door de overheid (op gebied van eisen, financiering en mogelijk huisvesting)
buitenschoolsopvang (BSO); > 4 jaar	- Wet Kinderopvang - convenant kwaliteit kinderopvang - verantwoordelijkheid huisvesting bij kinderopvangorganisaties	- toenemende vraag en marktwerking - verplichte samenwerking met het onderwijs
peuterspeelzaalwerk	- geen wettelijke verplichting - Sinds 2007 onderdeel WMO: preventieve ondersteuning jeugdigen	groei van de kinderopvang gaat ten koste van het peuterspeelzaalwerk doordat in 2007 (inzet overheidsmiddelen) kinderopvang voor ouders goedkoper werd. Laatste maatregel (2011) maakt kinderopvang weer duurder.
cultuur en media	- gemeenten hebben grote autonomie - specifieke wetten: wet op het specifieke cultuurbeleid, de Wet tot behoud van cultuurbezit, Monumentenwet.	Provinciaal beleid dat gericht is op de ondersteuning en stimulering van de vorming van multifunctionele accommodaties voor cultuur en mediabeleid (amateurkunst, media en letteren, cultureel erfgoed, beeldende kunst, film en podiumkunsten).

Trends en ontwikkelingen bij de sportvoorzieningen

sector	regelgeving	trends landelijk
sportbeleid	geen wettelijk kader	
gymzalen	verordening voorziening huisvesting onderwijs	toename grotere voorzieningen zoals sporthallen/sportzalen door de grotere gebruiksmogelijkheden na schooltijd.
		betrekken van gymnastiekaccommodaties bij ontwikkelen van Brede Scholen
		clusteren buitensportvoorzieningen aan de rand van een gemeente
		aanleg kunstgrasvelden, toename multifunctioneel gebruik kunstgrasveld
		aanleg kunstgrastrapveldjes in wijken

Maatschappelijke wensen

De informatie voor wat betreft de maatschappelijk wensen bestaat uit:

- wensen huidige gebruikers gemeentelijke accommodaties
- verzoeken inwoners die bij de medewerker beleid accommodaties zijn binnengekomen de afgelopen jaren
- belevingsonderzoek Wmo onder inwoners (mei 2011)

De huidige gebruikers van de gemeentelijke accommodaties hebben in de eerder genoemde enquête hun wensen en opmerkingen gegeven ten aanzien van de huidige accommodaties.

Over het algemeen voldoen de huidige gebouwen aan de wensen van de gebruikers. De volgende wensen zijn geuit door de huidige gebruikers:

Muziekschool: De Stichting Muziek – en dansschool wil graag nieuwbouw. Zij geeft aan dat de ruimtes in hun gebouw niet meer voldoen aan de huidige eisen. Door het toenemend aantal leerlingen neemt de groepsgrootte per ruimte toe.

Stichting Gered Gereedschap: huurt in onderhuur momenteel in De Hofdijk de ruimte van de Hobbyfarm op een aantal avonden. Gered Gereedschap heeft aangegeven dat zij een andere ruimte willen met een grotere opslag. Zij kunnen echter weinig tot geen huur betalen.

Gered Gereedschap is een organisatie die gebruikt gereedschap inzamelt voor de regio (Heiloo, Alkmaar, Heerhugowaard), opknapt en naar ontwikkelingslanden stuurt.

Bibliotheek Heiloo: deelt momenteel haar pand met het vrijwilligers informatiepunt en wil dit graag uitbreiden met een gemeentelijk informatiepunt.

Verzoeken afgelopen jaren

De verzoeken die de afgelopen jaren bij de gemeente binnen zijn gekomen, betroffen:

- ruimte voor zangkoorrepetities
- ruimte voor het oefenen door een rockband
- ruimte voor het geven van Italiaanse les
- meer gebruik van de sporthal door verenigingen

De verzoeken zijn afgewezen wegens een gebrek aan geschikte (geïsoleerde) ruimte(s) in de door hun gewenste accommodaties.

Belevingsonderzoek WMO

Aan dit onderzoek hebben 24 gemeenten deelgenomen. Deze gemeenten hebben een a-selectie steekproef getrokken van 1500 inwoners van 18 jaar en ouder, die zij hebben aangeschreven met het verzoek de vragenlijst in te vullen. In totaal hebben 750 van de 1500 aangeschrevenen in Heiloo de lijst ingevuld. De respons voor Heiloo is daarmee 47% tegen een gemiddelde van 39 %.

De volgende cijfers voor de gemeente Heiloo zijn uit dit onderzoek afkomstig.

Van de respondenten:

- vindt 58 % dat er in hun buurt voldoende voorzieningen zijn voor de jeugd (52 % gemiddelde);
- geeft een ruime meerderheid aan dat zij in een gezellige buurt woont met veel saamhorigheid (62 %);
- is 63 % geen lid van een vereniging. Oorzaken: geen behoefte (52 %), tijdgebrek (40 %), te duur (6%), er zijn geen verenigingen in de buurt.
- is 90 % tevreden over hun buurt en voelt 85% zich goed thuis in de buurt.

Relevante ontwikkelingen en omgevingsfactoren

In Heiloo spelen de volgende ontwikkelingen die van invloed zijn op de voorzieningen in Heiloo:

Welzijnsvoorzieningen

Collegebesluit geen Brede School in Zandzoom (2011)

Op grond van de ontwikkeling van Zuiderloo/Zandzoom en de leerlingenprognoses heeft het college besloten de intentie tot voorbereiding en realisatie van een Brede School Zandzoom te beëindigen en de intentieverklaring op te zeggen. Naast de scholen zouden in de Brede School participeren de muziekschool, een kleine dependance van de bibliotheek en was een nieuwe gymzaal bij de Zandzoom gepland.

Muziekschool

De muziekschool zou onderdeel worden van de Brede School die in Zandzoom gepland was. In dit kader heeft de gemeente de afspraak gemaakt met de muziekschool, dat groot onderhoud (voor rekening van de gemeente) van de huidige muziekschool tot een minimum beperkt zou worden en klein onderhoud (verantwoordelijkheid muziekschool) gedeeltelijk door de gemeente zou worden gedaan. De muziekschool kan hierdoor sparen voor eventuele nieuwbouw. Doordat er geen Brede School in de Zandzoom komt, is ook de nieuwbouw van de muziekschool op losse schroeven komen te staan. Momenteel wordt de haalbaarheid onderzocht van renovatie, nieuwbouw of huren bij de GGZ.

Opzeggen huurcontract Open Huis

De Stichting Open Huis huurt theater de Beun en zalencentrum het Open Huis van de gemeente en verhuurt deze aan verschillende gebruikers. Door de aanhoudende exploitatietekorten van het Open Huis heeft het college ingestemd met het opzeggen van de huurovereenkomst per 1 september 2012 voor het Open Huis. Voor theater De Beun moet per 1 september 2012 een nieuwe huurovereenkomst worden afgesloten.

De stichting Open Huis heeft een inspanningsverplichting om voor de huidige huurders van het Open Huis alternatieve huisvesting te vinden. Met ingang van het seizoen 2011-2012 is het Open Huis alleen 's ochtends en 's avonds open. De huurders is voor 1 oktober 2011 meegedeeld dat zij per 1 september 2012 geen gebruik meer kunnen maken van het Open Huis. Op dit moment is nog niet bekend of alle huurders alternatieve huisvesting kunnen vinden. Een aantal vaste huurders van het Open Huis is met ingang van 1 september 2011 verhuisd naar Het Trefpunt.

Stichting het Trefpunt

Stichting Trefpunt huurt van Kennemer Wonen het gebouw Het Trefpunt en verhuurt deze aan de Stichting Welzijn Heiloo en de ouderenbonden. De stichting heeft aangegeven de huur van Het Trefpunt niet meer te kunnen betalen aan Kennemer Wonen, omdat zij met ingang van 2011 geen incidentele subsidie (€ 20.000,-) meer ontvangt van de gemeente. Daar heeft zij bezwaar tegen gemaakt bij de rechter, maar deze heeft dit bezwaar van de stichting niet ontvankelijk verklaard. Een onafhankelijke commissie heeft op verzoek van de gemeente onderzocht welke maatregelen genomen kunnen worden om het welzijns- en ouderenwerk toekomstgericht in te richten met een daarbij passende accommodatie beheersvorm. In hun rapport wordt de aanbeveling gedaan de welzijnsactiviteiten te centreren in het Open Huis met een nieuwe beheersvorm en het Trefpunt af te stoten.

Sportcentrum het Vennewater

- Fysiofit: de huidige huurder van de bovenverdieping van Sportcentrum Het Vennewater heeft de gemeente verzocht in te stemmen met het opzeggen van de huur voor de helft van zijn

gehuurde ruimte. De gemeente heeft hiermee ingestemd en een nieuwe huurder heeft het fitnessgedeelte overgenomen (Healthcentre Vennewater).

- Sporthal; met ingang van 1 september 2011 wordt op zondag en incidenteel op zaterdag de sporthal onbeheerd verhuurd aan de sportverenigingen. De zondagstoelage vervalt hierdoor voor de gebruikers, op voorwaarde dat zij het toezicht en schoonmaken in de sporthal voor hun rekening nemen. Daarnaast wordt per 1 september 2011 de sporthal ook verhuurd voor zaalhockey. Tot deze datum kon aan verzoeken voor gebruik van de sporthal door de hockeyclub en -bond niet tegemoet worden gekomen door te weinig personeelscapaciteit. Door de onbemande verhuur is de verhuurmogelijkheid uitgebreid. De exploitatie van de sporthal wordt hierdoor verbeterd.

Sportvoorzieningen

Verzoek nieuw honkbalveld Double Stars

Honk en softbalclub de Double Stars hebben in 2011 voor de tweede maal een aanvraag ingediend bij de gemeente, voor het draaien, vergroten en vernieuwen van het huidige honkbalveld. Belangrijkste reden was de enorme investering die met deze aanvraag gemoeid is en de relatieve kleine groep inwoners die daarvan profiteert (het eerste team). De gemeente heeft het verzoek in eerste instantie en ook in tweede instantie met dezelfde argumenten afgewezen.

BIJLAGE 4. INDIRECTE SUBSIDIES

Sociaal-culturele, culturele, binnensportaccommodaties en peuterspeelzalen

Exploitatieoverzicht

accommodaties	exploitatie 2010			kosten MOP gem.	totale kosten	saldo na aftrek MOP	boek- waarde
	welzijn	opbrengst	kosten	saldo	2011-2020	incl.MOP	eind 2010
Bibliotheek	106.633	152.089	-45.456	11.730	163.819	-57.186	2.197.731
De Hofdijk	41.501	49.707	-8.206	21.453	71.160	-29.659	0
Bergeonstraat	1.048	6.666	-5.617	8.314	14.980	-13.931	0
Muziekschool	8.291	39.655	-31.364	19.591	59.246	-50.955	213.682
De Beun	0	27.801	-27.801	4.088	31.889	-31.889	124.806
Het Open Huis	1	4.406	-4.405	39.874	44.280	-44.279	0
Het Trefpunt	23.779	20.126	3.653		20.126	3.653	69.485
Oosthok	0	0	0	0	0	0	
Ypsalon	173	1.391	-1.218	3.202	4.593	-4.420	
PSZ. Marienst.	6.352	19.358	-13.006	4.896	24.254	-17.902	86.485
PSZ Holleweg	7.855	4.858	2.997	7.634	12.492	-4.637	86.776
Bruno gebouw	45	6.041	-5.996	13.188	19.229	-19.184	0
Scouting Rurik	1.284	2.508	-1.224	11.438	13.946	-12.662	0
GGZ , decorb.	1.408	12.952	-11.544		12.952	-11.544	0
totaal	198.370	347.558	-149.187	145.408	492.965	-294.595	
overig					0	0	
Hertenkamp		14.362	-14.362	3.039	17.401	-17.401	0
Aula Holleweg		1.030	-1.030	12.055	13.085	-13.085	0
Toren Witte Kerk		8.351	-8.351	6.976	15.327	-15.327	64.542
Aula Westerweg	43.167	27.037	16.130	2.120	29.157	14.010	0
totaal overig	43.167	50.780	-7.613	24.190	74.970	-31.803	
<i>gymzalen</i>							
Breedelaan				16.788			64.078
Burenweg				25.142			64.078
Capelacker				25.620			0
tot. gymzalen	27.150	118.857	-91.707	67.550	186.407	-159.256	
Sporthal	126.915	123.669	3.246	72.776	196.445	-69.531	313.997
GGZ gymzaal		28.932	-28.932			-28.932	20.966

Toelichting

Kolom:

1. de betreffende gemeentelijke accommodatie
2. de werkelijke huuropbrengsten in 2010
3. de werkelijke kosten in 2010 van klein onderhoud, schoonmaakkosten, gemeentelijke belastingen, energiekosten, kapitaalslasten enz. *exclusief* groot onderhoud en personeel.
4. saldo: verschil tussen de opbrengsten en kosten in kolom 2 en 3
5. gemiddelde kosten per jaar voor groot onderhoud volgens het Meerjaren Onderhoudsplan (MOP) voor de jaren 2011-2020. Voor het groot onderhoud is in 2009 een meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Een uitvoeringsplan op basis van deze planning en de financiering voor de komende 4 jaar zijn voorgelegd aan de raad. Voor de welzijnsaccommodaties is door het instellen van een voorziening per 1 januari 2012 voldoende dekking voor uitvoering van het MOP.
6. totale exploitatiekosten inclusief groot onderhoud exclusief personeelskosten
7. exploitatiesaldo inclusief kosten groot onderhoud
8. boekwaarde accommodatie eind 2010

Overige kosten

Niet opgenomen in bovenstaand overzicht zijn de volgende kosten:

- Nieuwe investeringen: Voor de komende jaren is een meerjaren investeringsplan (MJIP) opgesteld voor renovaties en vernieuwingen die niet in het MOP voorkomen.

Meerjaren Investeringsplan

accommodatie	omschrijving	2012	2013	2014	2015
Open Huis	asbestsanering dak		€ 100.000		
Scouting Heiloo	asbestsanering dak		€ 50.000		
de Hofdijk	buitenberging vernieuwen		€ 50.000		
Toren Witte kerk		€ 25.000,-			
Gymz.Breedelaan				€ 100.000,-	

De Beun: In de Beun moet een aantal zaken worden vervangen de komende jaren, waar geen budget voor is. Dit betreft bijvoorbeeld de theaterstoelen. Geraamde kosten € 200.000,-.

- Kosten gemeentelijk personeel: De kosten van het gemeentelijke personeel zijn bekend per product, maar niet uitgesplitst per accommodatie. Daardoor is alleen inzicht in de totale personeelskosten van het product welzijnsaccommodaties en het product sporthal. Van de overige accommodaties is niet bekend wat de personeelskosten zijn. Deze accommodaties (gymzalen, aula's en toren witte kerk) maken namelijk deel uit van respectievelijk de producten onderwijs, begraafplaatsen en monumenten.

Personeelskosten	directe personeelskosten	indirecte personeelskosten overhead (M-producten)	Totaal
welzijnsaccommodaties	58.163	32.901	91.064
Sporthal	94.571	60.635	155.206

Directe personeelskosten: kosten van medewerkers sporthal en medewerkers van de gemeente verantwoordelijk voor verhuur, het onderhoud en het beleid van de accommodaties

Indirecte personeelskosten: kosten van medewerkers van de gemeente werkzaam bij automatisering, financiën, personeelszaken enz.

N.B. ook niet opgenomen in het exploitatieoverzicht zijn de directe subsidies.

Directe subsidies

Een groot aantal andere huurders van gemeentelijke accommodaties ontvangt van de gemeente een waarderingssubsidie. In principe ontvangen de huurders die veel huur betalen aan de gemeente ook meer waarderingssubsidie van de gemeente (bibliotheek, peuterspeelzalen). Dit komt omdat zij de huur die zij betalen opvoeren als kostenpost op hun jaarrekening. De gemeente subsidieert het verschil tussen de kosten en opbrengsten van deze organisaties. Op deze wijze wordt de huur (gedeeltelijk) gecompenseerd. De Hobbyfarm en Oud Heiloo (Bergeonstraat) ontvangen subsidie van de gemeente voor vergoeding van de huur die zij betalen. Een aantal huurders betalen geen huur aan de gemeente: Stichting Open Huis, de Beun, Ypsalon, SJJH (Brunogebouw).

Bezuinigingen

In het kader van de bezuinigingen worden alle gemeentelijke subsidies met ingang van 2012 met 2,7 % per jaar verlaagd. Dit betekent dat organisaties die veel subsidie ontvangen (voor de huur) ook meer gekort worden. Huurders die geen huur betalen aan de gemeente en dus ook geen vergoeding daarvoor ontvangen in de vorm van een waarderingssubsidie (huurder de Beun, Open Huis) worden dus minder door de bezuinigingen getroffen dan huurders die veel huur betalen en daarvoor subsidie ontvangen.

Samenvatting

Exploitatietekort

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de huuropbrengsten van de accommodaties niet de exploitatiekosten dekken (inclusief groot onderhoud, exclusief personeel) met uitzondering van de aula Westeweg en het Oosthok. De exploitatietekorten bedragen:

<i>accommodaties</i>	<i>huuropbrengsten</i>	<i>kosten incl. MOP</i>	<i>kosten personeel</i>	<i>saldo</i>
welzijn	€198.370,-	€ 492.965,-	€ 91.064,-	- € 385.659,-
sporthal	€126.915,-	€196.445,-	€ 155.206,-	- € 224.736,-
overig	€ 43.167,-	€ 74.970,-	niet bekend	- € 31.803,-
gymzalen(incl.GGZ)	€ 27.150,-	€186.407,-	niet bekend	- € 159.257,-
totaal				- € 801.445,-

Huuropbrengsten en kosten

De huuropbrengsten per accommodatie lopen uiteen van € 0,- tot € 126.000,- en de kosten van € 0,- tot € 196.000,-.

Kosten onderhoud

Veel gemeentelijke accommodaties zijn 30 jaar of ouder. Dit brengt hoge onderhoudskosten met zich mee voor de komende jaren. Dit blijkt uit het MOP en het meerjaren investeringsplan. Er zijn de komende vier jaar vooral hoge kosten voor De Hofdijk, het Open Huis, het Bruno gebouw, het Scoutinggebouw, de Beun, de Bergeonstraat (Oud Heiloo) en de gymzalen.

Van 2016 -2020 zijn er hoge kosten voor Sportcentrum Het Vennewater (€ 500.000,- in 2020), de Beun, Scouting Rurik en Het Open Huis.

Opvallend is dat het gehele onderhoud van wijkgebouw het Oosthok door de stichting wijkgebouw wordt gedaan. Bij wijkgebouw Ypsalon is dit groot onderhoud geheel voor rekening van de gemeente, omdat het onderdeel is van het scholencomplex de Kring. Met de stichting wijkgebouw Ypsalon is wel afgesproken dat zij een deel van de opbrengsten van de commerciële onderverhuur (Kits Oonlie per 1 september 2010) aan de gemeente moeten overdragen.

Andere uitzonderingen wat het onderhoud betreft zijn:

- het Trefpunt; het groot onderhoud is voor rekening van Kennemer Wonen, die hiervoor een beheervergoeding ontvangt van de gemeente;
- muziekschool: met de muziekschool is afgesproken dat i.v.m. de verhuizing naar Zandzoom groot onderhoud zoveel mogelijk zou worden uitgesteld en klein onderhoud zou voor rekening komen van de gemeente.

Kostprijs

Op basis van bovenstaande gegevens is het moeilijk per accommodatie een correcte kostprijs te berekenen. Daarvoor zijn meerdere redenen:

- bij een aantal accommodaties worden er geen of heel weinig kapitaalslasten berekend. De boekwaarde van deze gebouwen is nihil. In het verleden zijn deze accommodaties in een keer afgeschreven, bijvoorbeeld om dat voor de bouw subsidie werd verkregen (Het Trefpunt). De kosten van deze accommodaties zijn dan relatief laag. Er is bij deze accommodaties in feite sprake van een stille reserve;
- personeelskosten zijn niet te berekenen per accommodatie, omdat deze alleen op productniveau bekend zijn;
- sommige accommodaties hebben meerdere ruimtes die worden verhuurd (sporthal, de Hofdijk). Per verhuurde ruimte zijn de kosten niet bekend.

Huurprijzen gemeentelijke accommodaties (gebouwen)

Het huidige verhuurbeleid kent geen uniforme huurprijzen. Er is geen eenduidige grondslag bekend voor het vaststellen van de huurprijzen. De huurprijzen zijn in het verleden een keer vastgesteld en daarna alleen jaarlijks indexmatig verhoogd. Om de huurtarieven goed met elkaar te kunnen vergelijken, zijn de huren per m² bvo (bruto vloeroppervlak) berekend (zie bijlage 5). Hieruit blijkt dat de huren variëren van € 0,- tot € 69,- per m² voor het maatschappelijke vastgoed. Voor het commerciële vastgoed variëren de tarieven van € 59,- tot € 233,- per m². De woonruimte in de Hofdijk wordt voor € 59,- per m² verhuurd.

Conclusies

- de huuropbrengsten van de niet commerciële accommodaties zijn niet kostendekkend (m.u.v. het Trefpunt en wijkgebouw het Oosthok) *
- er is geen uniforme, transparante berekening van de huurprijzen
- huurprijzen van accommodaties lopen sterk uiteen

Financieel rendement buitensportaccommodaties

Buitensportaccommodaties

De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van de sportvelden van de voetbalverenigingen, de hockeyverenigingen en de honk- en softbal (zie ook buitensportnota 2009). Dit is ook opgenomen in de huurcontracten met deze sportverenigingen. De verenigingen betalen een huurbedrag per veld per jaar. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

Voor de berekening van de kosten van de buitensportaccommodaties is gebruik gemaakt van de begroting van 2010. In 2010 is gestart met het splitsen van de onderhoudskosten per vereniging. Omdat met name de onderhoudskosten van de natuurgrasvelden sterk variëren per jaar zijn de werkelijke kosten voor 2010 niet als uitgangspunt voor de kostenberekening genomen.

kosten sportvelden begroting 2010	
kosten onderhoud sportvelden*	189.550,-
kosten onderhoud atletiekbaan	7.029,-
kapitaalslasten sportvelden	119.119
personeelkosten direct	62.700,-
personeelskosten indirect	21.500,-
Totale kosten	399.898,-

*Onderhoud door de WNK (€ 155.000,-) en grondstoffen (€ 34.550,-) t.b.v. de sportvelden van de voetbalverenigingen HSV en Foresters, hockeyclub de Terriërs en honk- en softbalvereniging de Double Stars.

Huurinkomsten 2010 Sportvelden:

sportvereniging	velden	totale huur
HSV	1 kunstgrasveld, 4 natuurgras	3.882,18
Foresters	2 kunstgrasvelden, 2 natuurgrasvelden	4.032,18
Terriërs	3 kunstgrasvelden	4.182,18
Double Stars	1 honkbalveld, 1 softbalveld(natuurgras en gravel)	1.244,06
Trias	1 kunststof atletiekbaan	15.169,95
Bosscrossers	1 crossbaan	499,-
Totaal		28.510,55

Conclusie

De inkomsten voor de sportvelden bedragen jaarlijks ongeveer € 28.500,- en de uitgaven bijna € 400.000,-.

Dit betekent dat jaarlijks € 371.500,- wordt toegelegd op het onderhoud van de sportvelden.

Bezuinigingen

De raad heeft als opdracht meegegeven € 70.000,- te bezuinigen op de sportvelden door het onderhoud te versoberen (bezuiniging in 2012 en 2013 € 23.000,- en in 2014 € 24.000,-).

In 2012 worden in een separaat advies bezuinigingsvoorstellen gedaan voor het onderhoud op de sportvelden.

BIJLAGE 5. HUURPRIJS BEREKENINGEN

De opdracht van de raad is € 75.000,- (jaarlijks € 25.000,-) meer inkomsten te generen door meer marktconforme tarieven in te stellen voor de gemeentelijke accommodaties.

Marktconform

Een marktconform tarief vaststellen voor accommodaties met een maatschappelijke functie is zeer lastig. Maatschappelijke gebouwen zijn over het algemeen incurant. Er is geen “markt” van maatschappelijk vastgoed. De maatschappelijke accommodaties zijn onderling zeer verschillend en ook de (huur)prijzen daarvan variëren sterk per gemeente. Een marktconforme prijs is dus voor maatschappelijk vastgoed niet vast te stellen.

Vaststellen huurprijs

Uit navraag bij de VNG blijkt dat er geen uniform systeem wordt gehanteerd door gemeentes voor de berekening van de huurprijs van maatschappelijk vastgoed. Gemeentes stellen zelf op grond van eigen criteria hun huurprijs vast. Grondslag voor de meeste methodes is dat ze (een vast deel van) de kostprijs dekken. Een voorbeeld van een complexe uitgebreide kostprijsdekkende methodiek staat in een publicatie uit 2008 van “De Kopgroep”: “Zo rekenen we aan maatschappelijk vastgoed”. Deze Kopgroep was een landelijke commissie die in deze publicatie een aantal rekenkundige modellen presenteert, waarin parameters kunnen worden ingevuld om de huurprijs op basis van een kostprijs te kunnen bepalen. Deze kopgroep heeft deze methode echter niet verder ontwikkeld, omdat de meeste gemeentes aangaven hun eigen methode te willen volgen. Hierdoor variëren de methodes voor huurprijsberekening van complex en uitgebreid tot eenvoudig. Een aantal gemeentes (Heerhugowaard, Geldrop-Mierlo en Helmond) hebben een eenvoudige huurprijsberekening die gebaseerd is op WOZ waardes. Heerhugowaard baseert zijn huurprijs op een gemiddelde van 10% van de WOZ waarde van zijn maatschappelijk vastgoed met een maximum van € 69,- per m2 (75% van de huurwaarde van hun meest recente schoolgebouw Columbus - peildatum 1-11-2009, derhalve 75% van € 93,10 = € 69,83 per m2).

Laatste ontwikkeling

Navraag door de VNG bij de expertisecentra gemeenterecht en gemeentefinanciën leert dat er een nieuwe wet komt, die in de volksmond wet Markt en Overheid heet. Deze is al door de Eerste Kamer aangenomen, maar nog niet in werking getreden (planning is 1 juli 2012). Er moet nog een AMvB worden geschreven, die zegt welke prijs een overheid – gemeente – in rekening moet brengen in geval van economische activiteiten, zoals huur. Kortom wat is de minimale huurprijs. Uitgangspunt voor de minimale huurprijs is in elk geval de integrale kostprijs inclusief vergoeding voor financiering vastgoed in kwestie. Deze moet elke gemeente goed onderbouwen. In de wet Markt en Overheid is een uitzondering opgenomen voor gebouwen die door de gemeenteraad zijn aangemerkt als gebouwen met een publieke taak. Op deze gebouwen is deze wet niet van toepassing. De wet is onderdeel van de mededingingswet. De NMA gaat toezicht houden of gemeentes de huurprijzen goed berekenen.

Mogelijkheden systematiek huurprijs

Hoeveel extra inkomsten de gemeente door een kostendekkend tarief genereert is nog niet berekend. Het invoeren van kostprijsdekkende tarieven leidt voor de meeste huurders tot een forse verhoging van de huurprijs die zij niet kunnen opbrengen. Daarvoor zullen zij subsidie aanvragen bij de gemeente. Door de hoogte van de te verstrekken subsidie kan de gemeente bepalen in

hoeverre zij organisaties financieel wil ondersteunen. Het subsidieplafond/beleid zal daarom met het invoeren van de marktconforme tarieven aangepast moeten worden.

De volgende mogelijkheden zijn uitgewerkt om de huurprijs voor een accommodatie te berekenen. Op basis van:

1. 10 % WOZ waarde accommodatie
2. prijs € 75,- per m2 bvo(bruto vloeroppervlak (kolom D)
3. kostprijs accommodaties (kolom E)

Berekening huurprijzen niet commerciële gemeentelijke accommodaties

A	B	C	D	E
huurders/gebouw	werkelijke huurprijs 2010	huur per m2 bvo 2010	huurprijs € 75,- per m2 bvo	tot.kosten 2010 inc.MOP en pers.
Bibliotheek	€ 106.633,00	€ 69	€ 115.875	€ 193.307
Hofdijk, muziekschool	€ 6.648,53	€ 55	€ 9.000	
Hofdijk,tintoretto	€ 6.404,91	€ 53	€ 9.000	
Hofdijk,hobbyfarm*	€ 6.824,31	€ 60	€ 8.475	
Vereniging Oud Heiloo	€ 1.048,47	€ 3	€ 22.500	€ 17.676
Muziekschool	€ 8.291,00	€ 9	€ 69.000	€ 69.910
Theater De Beun	€ 0,00	€ 0	€ 99.825	€ 37.629
Het Open Huis	€ 1,00	€ 0	€ 73.500	€ 52.250
het Trefpunt	€ 23.779,00	€ 24	€ 73.500	€ 23.749
Wijgebouw Oosthonk	€ 0,00	€ 0	€ 11.700	€ 0
Wijkcentrum Ypestein**	€ 0,00	€ 0	€ 18.600	€ 5.420
Peuterspeelzaal Marienst.	€ 6.352,00	€ 20	€ 24.075	€ 28.619
Peuterspeelzaal Holleweg	€ 7.855,00	€ 49	€ 12.000	€ 14.740
Bruno gebouw	€ 45,00	€ 0	€ 51.000	€ 22.690
Scouting Rurik	€ 1.284,00	€ 4	€ 22.875	€ 16.456
totaal	€ 175.166,22		€ 620.925	€ 595.573

huidige huurprijzen commerciële accommodaties

Commerciële huurders gemeentelijke accom.	huurprijs 2010	m2 bvo 2010	prijs per m2 bvo
Hofdijk, Lifestyle(commerc.)	€ 7.302	75	€ 97
Hofdijk, pedicure (commerc.)	€ 7.302	53	€ 138
Hofdijk, woonhuis	€ 6.651	113	€ 59
Aula Westerweg	€ 43.167	185	€ 233
Fysio-Fit (sportcentrum)	€ 37.005	500	€ 74
Sportcafe (sportcentrum)	€ 34.025	337	€ 101
totaal	€ 135.452		

1. 10 % WOZ waarde

De WOZ waardes van de maatschappelijke accommodaties in Heiloo zijn gebaseerd op de vervangingswaarde van de accommodatie, omdat het incurante objecten betreft. Sommige gemeentes nemen een vast percentage van de WOZ waarde als jaarlijkse huurprijs, meestal 10 %.

Voordeel: Uniforme huurprijsberekening van alle welzijnsaccommodaties gebaseerd op de vervangingswaarde van de gebouwen.

Nadeel: Niet voor alle panden is de WOZ waarde bruikbaar. Aan Ypsalon is een groot aantal m² van het schoolplein toe berekend, waardoor de WOZ waarde relatief hoog is. Voor de Hofdijk is een WOZ waarde beschikbaar voor alleen het verenigingendeel en bedrijvendeel gezamenlijk.

Daarnaast zijn de exploitatiekosten niet van invloed op de huurprijs.

2. Prijs per m² van € 75,-

Voordeel: een duidelijke en goed hanteerbare methode voor alle accommodaties die afhankelijk van de hoogte van de prijs per m² een bepaald deel van de kosten dekt.

Nadeel: er is niet altijd een vast dekkingpercentage van de kostprijs/ kosten in de prijs verdisconteerd.

3. Kostprijs

Zoals eerder toegelicht in bijlage 4 is het moeilijk een correcte kostprijs te berekenen voor de gemeentelijke accommodaties in Heiloo. De kostprijs zoals in de laatste kolom staat vermeld, geeft slechts een indicatie van de kosten die voor de accommodaties zijn gemaakt. Alternatief is dat voor alle panden een nieuwe kostprijs wordt berekend op basis van kengetallen (methode "zo rekenen we aan maatschappelijk vastgoed"). Dit is een arbeidsintensieve methode en daarvoor zal externe capaciteit moeten worden ingehuurd. Ander alternatief is dat geen kapitaalslasten worden opgenomen in de kostprijs, maar 4 % van de WOZ waardes voor de financieringskosten. De WOZ waardes van de gemeentelijke accommodaties met een maatschappelijke functie zijn gebaseerd op de vervangingswaarde van deze accommodaties, dus deze methode is redelijk eenvoudig toe te passen.

Voordeel: Dekking van een (groot deel) van de kostprijs en een eenduidige methode.

Nadeel: De personeelkosten per accommodatie zijn niet bekend, waardoor ook deze kostprijs niet geheel zuiver is.

Uit de berekeningen blijkt dat alle drie de huurberekeningen leiden tot zeer forse huurprijsverhogingen, die de huurders zonder verhoging van hun subsidie niet op kunnen brengen. In de praktijk zal uiteindelijk de toegekende subsidie bepalen wat de huurverhoging werkelijk bedraagt voor de huurders.

Het advies is daarom een eenvoudige en eenduidige huursystematiek te kiezen die voor alle accommodaties goed is toe te passen en een vast deel van de kostprijs dekt.

Dit is 10 % van de WOZ waarde. De enkele uitzondering waarin de WOZ waarde niet goed hanteerbaar is (Ypsalon en Hofdijk) kan worden opgelost door een maximum prijs per m² te hanteren. De hoogte van de subsidie is uiteindelijk bepalend voor de lastenverzwaring van de huurder. Invoering van een uniform tarief is dus alleen mogelijk in combinatie met verhoging van de subsidies.

BIJLAGE 6. VRAGENLIJSTEN HUURDERS ACCOMMODATIES

Enquête voor de huurders van de gemeentelijke accommodaties in Heiloo

Graag terugsturen in de antwoordenvelop voor 1 juli 2011.

Wilt u als u meerdere accommodaties van de gemeente huurt voor elke accommodatie een apart enquêteformulier invullen?

Algemene gegevens

1. Wat is de naam en het adres van de gemeentelijke accommodatie die u huurt ?

.....
.....
.....
.....
.....

2. Wat is de naam van uw organisatie die gebruik maakt van deze gemeentelijke accommodatie?

.....
.....
.....
.....
.....

3. Wat zijn de gegevens van de contactpersoon van uw organisatie?

naam

adres

telefoon

e- mailadres.....

.....

Functionaliteit

1. Uw beoordeelt het deel van de accommodatie dat u gebruikt als volgt:

Functionele kwaliteit gebouw	beoordeling			toelichting
	matig	voldoende	goed	
geschikt voor het gebruik	☐	☐	☐	
toegang minder validen	☐	☐	☐	
uitstraling gebouw	☐	☐	☐	
algemene beoordeling	☐	☐	☐	
verbeterpunten gebouw	☐	☐	☐	
kwaliteit locatie				
veiligheid verkeer	☐	☐	☐	
bereikbaarheid openbaar vervoer	☐	☐	☐	
parkeergelegenheid	☐	☐	☐	
nabijheid andere voorzieningen	☐	☐	☐	
algemene beoordeling locatie	☐	☐	☐	
verbeterpunten locatie	☐	☐	☐	

2. Wilt u in onderstaand schema het gebruik van de accommodatie van **1 januari 2010 tot 31 december 2010** invullen?

aantal weken per jaar open	aantal dagen per week open	aantal uren per dag open	aantal unieke bezoekers	totaal aantal bezoekers per jaar

3. Personele invulling:

a. Hoeveel fte's zijn er betrokken bij het beheer van de ruimtes?

.....

b. Hoeveel % daarvan is op vrijwillige basis en hoeveel % betaald?

.....

4. Wie verhuurt de ruimtes ?

.....

5. Hoe worden de ruimtes verhuurd?

Beheerd / onbeheerd / gedeeltelijk beheerd / onbeheerd*

6. Horeca: is er horeca aanwezig in uw accommodatie?

.....

Zo nee, ga door naar vraag 7.

a. Wat is de organisatievorm van de horeca?

eigen beheer / uitbesteed / anders namelijk.....

b. Wat is het serviceniveau van de horeca?

Bediend / zelfbediening via bar / buffet / zelfbediening via automaten / zelfbediening en bediend*

c. in de horeca is aanwezig:

voeding / drankjes / voeding en drankjes*

7. Is er een gebruiksvergunning aanwezig?

.....

8. Wat is het verzorgingsgebied van de accommodatie?

wijk / gemeente / regio*

** graag doorhalen wat niet van toepassing is.*

9. Wat is de capaciteit van uw accommodatie? Graag aangeven in beschikbaar aantal m2 (of kindplaatsen voor peuterspeelzalen)

.....
.....

11. Welke ontwikkelingen zijn er in en rond uw organisatie gaande, die invloed kunnen hebben op het gebruik van uw accommodatie ?

.....
.....

10. Hoe schat u de bezetting in van uw accommodatie in de jaren 2011 tot en met 2017?

.....
.....

11. Hebt u nog opmerkingen over de accommodatie, kunt u die hier vermelden.

.....
.....
.....

Hartelijk dank voor het invullen van het formulier!

Heeft u nog vragen over het invullen van het formulier, dan kunt u contact op nemen met:

Mevrouw C. Laan

telefoon 072 53 56 681

e-mail: c.laan@heiloo.nl

Afdeling Welzijn, gemeente Heiloo

Zij is aanwezig van maandag tot en met donderdag.